

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave.....	2
2	Voorwoord.....	5
3	Samenvatting.....	6
4	De Herman Broerenstichting.....	7
4.1	Missie, visie, motto en kernwaarden Herman Broerenstichting.....	8
4.2	Strategisch beleidsplan 2018 - 2022.....	8
4.3	Toegankelijkheid en toelating.....	8
4.3.1	Levensovertuiging.....	8
4.4	Bestuur Herman Broerenstichting.....	9
4.5	Organisatiestructuur.....	9
4.6	Raad van Toezicht.....	9
4.7	Code Goed Bestuur.....	10
4.8	Medezeggenschap.....	10
4.9	Bestuursbureau.....	11
4.10	Locaties en leerlingen.....	11
4.11	Vertrouwenspersoon.....	12
4.12	Klachten en klachtafhandeling.....	12
4.13	Stakeholders.....	12
4.14	Samenwerking.....	12
5	Onderwijs en kwaliteit.....	14
5.1	Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg.....	15
5.1.1	Organisatie.....	15
5.1.2	Het ontwikkelingsperspectief.....	15
5.1.3	Kerdoelen ZML.....	15
5.1.4	Leerlingvolgsysteem.....	15
5.2	Onderwijsresultaten.....	16
5.2.1	Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerenschool.....	16
5.2.2	Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerencollege.....	16
5.2.3	Opbrengsten certificaten Scholing Voor Arbeid.....	17
5.2.4	Tevredenheidsonderzoeken: leerlingen.....	17
5.3	Inspectie.....	18
5.4	Passend onderwijs.....	18
5.5	Beleidsvoornemens.....	18
5.5.1	Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Delft.....	18
5.5.2	Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Westland.....	19
6	Personeel en professionalisering.....	21
6.1	Strategisch personeelsbeleid.....	22
6.2	Opbouw personeelsbestand.....	22

6.2.1	Detacheringen	23
6.3	Bestuursformatieplan en werkgelegenheidsgarantie	23
6.4	Beleid inzake uitkeringen en ontslag	23
6.3	De belangrijkste ontwikkelingen bij de Herman Broerenstichting	24
6.3.1	In- en uitstroom	24
6.3.2	Ziekteverzuim	24
6.3.3	Gewijzigde CAO PO	24
6.3.4	Coronacrisis	24
6.3.5	Lerarentekort	25
6.3.6	Inzet extra middelen werkdrukverlaging	25
6.3.7	Professioneel statuut	27
6.3.8	Eigen risicodragers	27
6.4	Professionalisering	27
6.4.1	Professionaliseringsaanbod ten tijde van de coronacrisis	27
6.4.2	Inscholingsprogramma, introductie en begeleiding startende medewerkers	27
6.4.3	Beeldcoaching	28
6.4.4	Pabo-traject onderwijsassistenten	28
6.5	Realisatie van de beleidsdoelen	28
7	Huisvesting	30
7.1	Onderwijshuisvesting	31
7.2	Schoolgebouwen	31
7.3	Ontwikkelingsplan Maria Duystlaan e.o.	31
7.4	Ondersteuning	31
7.5	Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen	31
7.6	Realisatie van de beleidsdoelen	31
8	Financiën	33
8.1	Financieel beleid	34
8.1.1	Financiële kaders	34
8.1.2	Realisatie van de beleidsdoelen	34
8.2	Financiële kengetallen	35
8.3	Treasuryverslag	37
8.4	Analyse van het resultaat	38
8.5	Financiële positie op balansdatum	40
9	Continuïteitsparagraaf	42
9.1	Inleiding	43
9.2	Leerlingen en bestuursformatie	43
9.3	Financiële informatie	43
9.3.1	Meerjarenbegroting 2021 -2023	43
9.3.2	Balansprognose	45
9.3.3	Kengetallen	46

9.3.4	Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen.....	47
9.4	Strategisch Beleid.....	47
9.5	Intern risicobeheersings- en controlesysteem.....	47
9.6	Risicobeheersing	47
9.7	Raad van Toezicht	49
10	Rapportage Raad van Toezicht	50
11	Jaarrekening.....	54
	Grondslagen	55
	Balans per 31 december 2020 na resultaatbestemming (en vergelijkende cijfers 2019)	58
	Staat van baten en lasten 2020 (en vergelijkende cijfers 2019)	59
	Kasstroomoverzicht 2020 (en vergelijkende cijfers 2019)	60
	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans.....	61
	Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten	65
	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020	66
	Overzicht verbonden partijen	70
	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	71
	Kosten accountantscontrole	73
	Bestemming van het resultaat	74
	Gebeurtenissen na balansdatum	74
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75
	Gegevens over de rechtspersoon.....	78
	Privacywetgeving	78
	Verklaring gebruikte afkortingen	78

2 Voorwoord

Met deze jaarverantwoording informeer ik u over de activiteiten die in 2020 zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs bij de Herman Broerenstichting te borgen en waar mogelijk te verbeteren.

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Als gevolg daarvan moesten we in 2020 tot twee maal toe onze scholen sluiten. Onze teamleden stonden voor een ongekende uitdaging: van hen werd verwacht thuisonderwijs voor onze leerlingen te verzorgen en tegelijkertijd opvang te realiseren voor de meest kwetsbare leerlingen en voor de leerlingen met ouders in cruciale beroepen. Een uitdaging die resulteerde in zeer creatieve ideeën. Dit zorgde ervoor dat tijdens de periodes waarin onze scholen gesloten waren, de teamleden contact konden blijven houden met onze leerlingen en hun ouders. Uiteindelijk heeft de Corona-crisis geen negatieve financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat van 2020 gehad.

De Corona-crisis heeft wel impact gehad op de doelen die de scholen gesteld hadden in de jaarplannen. Het bleek uiteindelijk niet mogelijk om alle gestelde doelen te behalen. Desondanks zijn er wel mooie resultaten behaald m.b.t. het veiligheidsbeleid en het inscholingsprogramma voor nieuwe medewerkers. Dit programma bestrijkt inmiddels twee schooljaren en wordt positief gewaardeerd door de medewerkers.

Ook binnen onze organisatie ondervinden wij het tekort aan leraren. Desondanks konden wij het schooljaar 2020/2021 met een volledige bezetting binnen de scholen starten en hebben wij het aantal gedetacheerde leraren kunnen terugbrengen tot één op het einde van 2020. Tegelijkertijd verheugt het ons dat er inmiddels vier onderwijsassistenten zijn begonnen met de pabo.

Op 1 oktober 2020 bestond de Herman Broerenstichting 50 jaar. Vanwege de coronamaatregelen moesten wij de festiviteiten aanpassen. Desondanks konden wij een week lang samen met onze leerlingen onze verjaardag vieren. Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan is een speciale jubileumkrant gemaakt.

Met deze jaarverantwoording leg ik als bestuurder van de Herman Broerenstichting verantwoording af aan de Raad van Toezicht, de medewerkers, de medezeggenschapsraad en andere belanghebbenden. Het verslag wordt besproken met de medezeggenschapsraad (MR) en de directie. Het spreekt voor zich dat het verslag ook uitgebreid onderwerp van gesprek is met de Raad van Toezicht.

Ik vind een jaarverantwoording vanzelfsprekend, omdat ik me publiekelijk wens te verantwoorden. Die openheid past bij het hedendaagse onderwijs. Ik hoop van harte dat ook deze jaarverantwoording hieraan invulling geeft. Ik nodig u bovendien uit te reageren op deze jaarverantwoording via bestuur@hermanbroeren.nu.

Veel mensen zijn actief voor de Herman Broerenstichting en haar leerlingen. Medewerkers, ouders/verzorgers en andere betrokkenen hebben ook dit jaar samen veel tot stand gebracht. Het bestuur spreekt waardering en dank uit voor ieders inzet voor de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege.

Maarten van Kesteren
College van Bestuur

3 Samenvatting

Deze samenvatting dient tevens als leeswijzer.

De missie en visie van de Herman Broerenstichting staan beschreven in hoofdstuk 4. Afgeleid van de missie en visie van de stichting, heeft elke locatie zijn eigen missie en visie. Deze zijn verwoord in het schoolplan. Verder leest u meer over onze organisatiestructuur en ziet u bij welke samenwerkingsverbanden de Herman Broerenstichting is aangesloten. Ook kunt u lezen hoe de medezeggenschap binnen de Herman Broerenstichting is geregeld en waarover de MR in 2020 heeft gesproken. De Herman Broerenstichting werkt intensief samen met twee zorginstellingen; ook hierover vindt u in hoofdstuk 4 meer informatie.

In hoofdstuk 5 komen de onderwijskundige ontwikkelingen aan bod. Het kwaliteitsbeleid wordt nader besproken. Verder is een overzicht opgenomen van de opbrengsten en resultaten. Ook nu voegen wij een tabel toe waarin te lezen is wat de verwachte uitstroombestemming was, die twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom is opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

Hoofdstuk 6 geeft ons inzicht in het personeel. Hoe zijn de man/vrouw-verdeling en de leeftijdsopbouw. Welke functies kent de Herman Broerenstichting en hoeveel teamleden zijn in deze functie benoemd. Er is een overzicht met betrekking tot het ziekteverzuim en er wordt uitvoerig stilgestaan bij de professionalisering van onze medewerkers.

In hoofdstuk 7 wordt onze huisvesting beschreven, welke organisaties ons hierbij ondersteunen en welke beleidsdoelen zijn gerealiseerd. De lijn om de kwaliteit van huisvesting naar een hoger niveau te tillen, is in 2020 voortgezet.

De Herman Broerenstichting is financieel gezond, zo is in hoofdstuk 8 te lezen. In 2020 is er sprake van een positief resultaat. Het resultaat is ook beter dan begroot was voor 2020. Een toelichting hierop is te lezen in hoofdstuk 8.4.

In hoofdstuk 9 is de continuïteitsparagraaf opgenomen. Met deze paragraaf wordt inzicht gegeven de interne en externe ontwikkelingen in de jaren die volgen op dit verslagjaar en de te verwachten gevolgen daarvan voor de financiële positie van de Herman Broerenstichting. Daarnaast worden ook de risico's besproken die invloed kunnen hebben op de financiële positie en de maatregelen die deze risico's kunnen opvangen.

Hoofdstuk 10 bevat de rapportage van de Raad van Toezicht. U kunt lezen wie in de Raad van Toezicht zitting hebben en wat hun functies zijn. U leest over de werkwijze, de vergaderingen en aan welke beleidstukken zij goedkeuring hebben verleend.

Tot slot wordt in hoofdstuk 11 de jaarrekening van 2020 gepresenteerd.

4 De Herman Broerenstichting

4.1 Missie, visie, motto en kernwaarden Herman Broerenstichting

Missie

Wij bieden alle leerlingen uit Delft en Westland met een verstandelijke beperking een veilige plek waar zij een stevige basis ontwikkelen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn.

Visie

Wij dragen zorg voor onderwijs dat bijdraagt aan de zelfredzaamheid van onze leerlingen.

Motto

‘Leren moet je doen!’

Kernwaarden

- Veiligheid
- Vertrouwen
- Zelfstandigheid
- Waardering

4.2 Strategisch beleidsplan 2018 - 2022

In het strategisch beleidsplan zijn de volgende koersuitspraken opgenomen:

- Passend en eigentijds aanbod
 - Ons onderwijsaanbod, de onderwijsomgeving en de vaardigheden van de medewerkers zijn aangepast aan de veranderde populatie en de veranderde uitstroomperspectieven. In samenwerking met ouders en onze partners zorgen we ervoor dat iedere leerling zich veilig voelt en zich ontwikkelt naar zijn mogelijkheden.
- Medewerkers denken mee, doen mee en durven te delen
 - Medewerkers ervaren en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling en voor de ontwikkeling van de organisatie en leerlingen. Samen zorgen we voor een prettige en professionele cultuur.
- ‘Leren moet je doen’ in de praktijk
 - Iedereen weet wie wij zijn en wat wij doen. Ons motto ‘leren moet je doen’ is zichtbaar in wat wij doen, in ons gebouw en in ons aanbod.
- Wij gaan voor kwaliteit!
 - Samen werken we aan optimale ontwikkeling van ieder individu: leerlingen en medewerkers. We volgen en evalueren opbrengsten en werken actief aan aantrekkelijk werkgeverschap.

Het volledige strategisch beleidsplan is te vinden op onze website.

4.3 Toegankelijkheid en toelating

Onder de verantwoordelijkheid van de Herman Broerenstichting vallen de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege. De Herman Broerenschool (voor leerlingen van 4 jaar tot en met 12 jaar) en het Herman Broerencollege (voor leerlingen van 12 jaar tot uiterlijk 20 jaar) zijn scholen voor Speciaal- en Voortgezet Speciaal Onderwijs aan Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) en Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen (EMB). De school is bedoeld voor leerlingen met een verstandelijke beperking. De aard en de oorzaak van de beperking verschillen per leerling. De leerlingen worden op verzoek van de ouders tot de school toegelaten, nadat het samenwerkingsverband van de regio waar de ouders/verzorgers wonen een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven.

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn streekscholen: de leerlingen komen uit Delft, Westland en Oostland. Hiermee vervullen de scholen een regionale functie.

4.3.1 Levensovertuiging

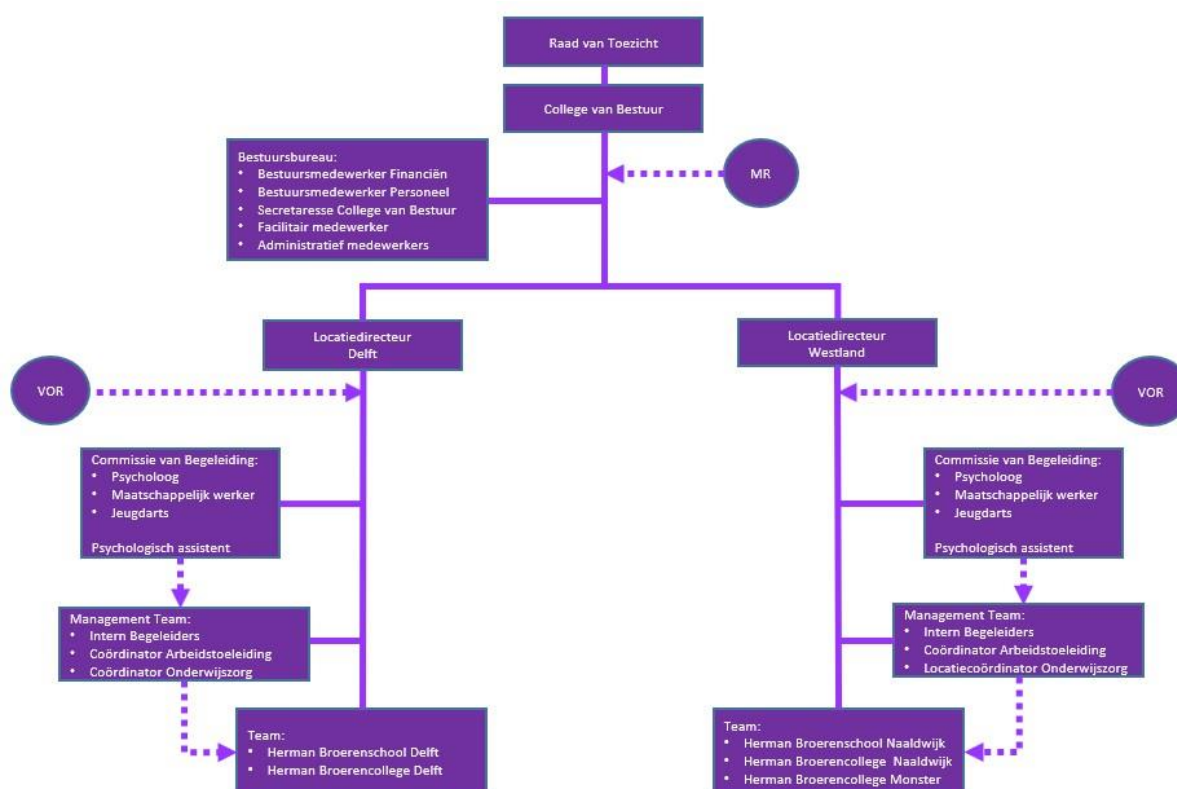
De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn scholen voor algemeen bijzonder onderwijs. De scholen gaan uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Het onderwijs is erop gericht dat de leerling een levensbeschouwing kan opbouwen en vanuit daar een eigen inbreng kan ontwikkelen, met respect en begrip voor de levens- en maatschappijbeschouwing van anderen.

4.4 Bestuur Herman Broerenstichting

De Herman Broerenstichting werd opgericht op 1 oktober 1970. Het huidige bestuursmodel is op 29 augustus 2012 van start gegaan. De Herman Broerenstichting wordt bestuurd door één bestuurder. In 2020 was dat de heer M.M.G. van Kesteren. De heer Van Kesteren heeft geen nevenfuncties. De bestuurder wordt tijdens het bestuursoverleg ondersteund door leden van het bestuursbureau. De vergaderingen zijn openbaar.

4.5 Organisatiestructuur

Het bestuur wordt benoemd door de Raad van Toezicht. Eén lid van de Raad van Toezicht wordt op voordracht van de medezeggenschapsraad benoemd. De overige leden van de Raad van Toezicht worden extern geworven. Het stichtingsbestuur (de bestuurder) is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de instandhouding van de scholen van de Herman Broerenstichting. De bestuurder stuurt de locatiedirecteuren aan. De schooldirecties zijn verantwoordelijk voor het onderwijskundig management en hebben een deilverantwoordelijkheid met betrekking tot het personeelsmanagement en het financieel management. De verdeling van taken is vastgelegd in het managementstatuut.

4.6 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur van de stichting. De Raad van Toezicht is werkgever van de bestuurder en heeft bovendien een klankbordfunctie voor de bestuurder.

De Raad van Toezicht bestond in 2020 uit vijf personen, waaronder een voorzitter en een gedelegeerd lid. Het gedelegeerd lid is belast met de financiële kant van het toezicht. De volgende personen hebben zitting in de Raad van Toezicht:

- Dhr. A.J. Strooker, voorzitter
- Mevr. I.R. Borgdorff, vicevoorzitter
- Dhr. N.J.M. van der Knaap, gedelegeerd lid (tot 1 augustus 2020)
- Dhr. G. Hardeman, gedelegeerd lid (vanaf 1 augustus 2020)
- Dhr. F. van der Pal
- Dhr. H.A. Ordeman

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar het jaarverslag van de Raad van Toezicht.

4.7 Code Goed Bestuur

De Raad van Toezicht en het College van Bestuur conformeren zich aan de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. Tot eind 2020 geldt de Code van 1 augustus 2017. De code dient als leidraad voor goed bestuur in het primair onderwijs. Er is gekozen voor een code waarin vooral de uitgangspunten voor goed bestuur centraal staan. De code roept op tot werken op basis van principes voor goed bestuur en vermijdt zoveel als mogelijk nieuwe plan- en regellast. Daarmee is er ruimte voor de onderwijsorganisaties voor een eigen wijze van invulling van die principes.

De Code Goed Bestuur is onderdeel van de governancestructuur van de Herman Broerenstichting en wordt jaarlijks besproken in overleggen van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur.

Er is in 2020 niet afgeweken van het bepaalde in de Code Goed Bestuur van de PO-Raad.

4.8 Medezeggenschap

De MR van de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege wordt rechtstreeks door en uit de ouders/verzorgers en het personeel gekozen volgens de bepalingen van het MR-reglement. Een lid van de MR heeft zitting voor een periode van 4 jaar en kan zich maximaal één keer herkiesbaar stellen.

De MR bestaat uit 8 leden, waarvan 4 ouders: 2 vanuit locatie Delft en 2 vanuit locatie Westland.

Ook vanuit het personeel zijn er 4 vertegenwoordigers: van elke locatie 2, waarvan één het onderwijzend personeel en de ander het onderwijs ondersteunend personeel vertegenwoordigt.

De MR kwam in 2020 zeven keer bijeen. Er werd onder meer gesproken over:

- Verhuizing naar tijdelijke locatie Borneostraat voor Herman Broerenschool Delft
- Inzet marge-uren SO
- Vakantierooster 2020-2021
- Privacyverklaring voor de ouders/leerlingen en privacyverklaring voor de medewerkers
- Activiteiten rond 50-jarig bestaan Herman Broerenstichting
- Onderwijs tijdens coronacrisis
- Bestuursformatieplan 2020-2021
- Plan (her)inschaling onderwijsassistenten
- Werkverdelingsplan 2020-2021 locatie Delft en locatie Westland
- Aanpassing meldcode locatie Delft en Westland
- Vacatures OPR samenwerkingsverbanden
- Vacature MR onderwijs ondersteunend personeel Westland
- Jaarverslag MR 2019
- Jaarverantwoording 2019
- Analyse verzuimcijfers 2019
- School- en collegegids 2020-2021
- Rooster van aftreden MR
- Vacature Raad van Toezicht
- Inspectie ventilatiesystemen Herman Broerenstichting in relatie tot Covid 19
- Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) door de Arbo Unie in november 2020
- Wijzigingen t.b.v. actualisering functieboek
- Nascholingsbeleid
- Vergoedingsregelingen Herman Broerenstichting
- Evaluatie pilot 'Het nieuwe functioneringsgesprek'
- Bestuursjaarplan 2020-2021
- Doelen MR schooljaar 2020-2021 (onderwerpen, PR en contact ouders)
- Jaarplan 2020-2021 locatie Delft en locatie Westland
- Cafetarieregeling
- Meerjarenbegroting 2021-2024
- Beleid: wat voor te leggen aan deelraden MR

De volgende onderwerpen zijn vaste punten op de MR-agenda:

- Informatie uit het bestuursoverleg
- Inscholingsprogramma
- Vacatureruimte en wervingsactiviteiten

Naast het structurele overleg met het bestuur vindt er op verzoek van de MR ook een overleg plaats met de locatiedirecteuren. Dit overleg vindt plaats in de deelraad met een frequentie van drie keer per schooljaar. Meer informatie over de werkzaamheden van de MR is terug te vinden in het jaarverslag van de MR op de website van de Herman Broerenstichting.

In september 2020 was de samenstelling van de MR als volgt:

Oudergeleding:

- Mevr. A. Berkel lid, oudergeleding Westland
- Mevr. G. Wils lid, oudergeleding Westland
- Mevr. R. Boerefijn lid, oudergeleding Delft
- Mevr. N. de Vette lid, oudergeleding Delft

Personeelsgeleding:

- Mevr. J. Grootscholten lid, personeelsgeleding onderwijs ondersteunend personeel Delft
- Mevr. V. van der Eijk lid, personeelsgeleding onderwijs ondersteunend personeel Westland
- Mevr. K. Steentjes voorzitter, personeelsgeleding onderwijzend personeel Westland
- Mevr. M. Visser lid, personeelsgeleding onderwijzend personeel Delft

4.9 Bestuursbureau

Om de organisatie goed te faciliteren, het bestuur te kunnen ondersteunen en zo de gestelde doelen te kunnen bereiken is gekozen voor een bestuursbureau onder leiding van de bestuurder. Het bestuursbureau is gevestigd op de eerste verdieping van het Herman Broerencollege in Delft.

De bezetting van het bestuursbureau was in 2020 als volgt:

- Bestuursmedewerker Financiën: de heer R. Kewal
- Bestuursmedewerker Personeel: mevrouw A. Kramer
- Secretaresse College van Bestuur: mevrouw A. van der Burg
- Facilitair medewerker: de heer J. Tetteroo
- Administratief medewerker bestuursbureau: mevrouw A. Middendorp
- Administratief medewerker: mevrouw E. van Heijst, mevrouw K. Buijs en mevrouw E. Jansen

4.10 Locaties en leerlingen

De Herman Broerenstichting kent twee locaties voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs:

- Locatie Delft
 - Herman Broerenschool, Borneostraat 2A, Delft
 - Herman Broerenschool, Clara van Sparwoudestraat 1, Delft
 - Herman Broerencollege, Clara van Sparwoudestraat 1, Delft
- Locatie Westland
 - Herman Broerenschool, Verhageplein 9, Naaldwijk
 - Herman Broerencollege, Verhageplein 9, Naaldwijk
 - Herman Broerencollege, Tuinlaan 20, Monster

Elke locatie heeft een locatiedirecteur die de algehele leiding heeft en verantwoording aflegt aan het bestuur over het totale functioneren van de locatie. De taken en bevoegdheden van de locatiedirecteuren zijn opgenomen in het managementstatuut.

Herman Broerenschool (SO)	locatie Delft						locatie Westland						
Schooljaar	ZML		EMB		SUBT	CUMI	ZML		EMB		SUBT	CUMI	Totaal
	<8	>8	<8	>8			<8	>8	<8	>8			
2020/2021	20	27	10	8	65	40	2	20	4	21	47	19	112
2019/2020	21	24	2	7	54	31	5	17	13	13	48	17	102
2018/2019	12	24	2	6	44	19	3	15	7	11	36	8	80
2017/2018	16	26	1	8	51	22	3	16	2	12	33	9	84
2016/2017	14	24	0	6	44	20	4	19	2	10	35	9	79

Herman Broerencollege (VSO)	locatie Delft				locatie Westland				
Schooljaar	ZML	EMB	SUBT	CUMI	ZML	EMB	SUBT	CUMI	Totaal
2020/2021	61	12	73	32	66	18	84	22	157
2019/2020	61	18	71	31	76	22	98	22	169
2018/2019	62	17	79	31	67	22	89	19	168
2017/2018	71	21	92	36	74	24	98	20	190
2016/2017	76	22	98	36	68	22	90	13	188

4.11 Vertrouwenspersoon

In overeenstemming met de klachtenregeling beschikt de Herman Broerenstichting over een vertrouwenspersoon die bij klachten functioneert als aanspreekpunt. De vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling tot een oplossing kan worden gekomen. De vertrouwenspersoon begeleidt degene met een klacht desgewenst bij de verdere procedure en verwijst in voorkomende gevallen naar andere instanties. Door het bestuur is Mevrouw N. Kik benoemd tot vertrouwenspersoon van de Herman Broerenstichting. Hiertoe is een overeenkomst afgesloten met OnderwijsAdvies.

4.12 Klachten en klachtafhandeling

In 2020 zijn er bij de vertrouwenspersoon twee klachten binnengekomen. In beide gevallen is de vertrouwenspersoon in gesprek gegaan met de indiener van de klacht, waarna de klacht niet verder is doorgezet.

4.13 Stakeholders

- Leerlingen en ouders/verzorgers zijn de basis van ons bestaan. Voor hen geven we het onderwijs en alle overige processen komen hieruit voort.
- Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen levert ons per leerling de zo noodzakelijke bekostiging. We gaan integer en verantwoord om met deze publieke gelden. Ze worden intern verdeeld en gebruikt om de scholen draaiende te houden.
- Gemeenten zijn in onze regio belangrijke partners. Met hen geven we handen en voeten aan het lokale en regionale educatieve beleid.
- Toeleverende scholen en instellingen zijn een belangrijke partner die een aanzienlijk deel van de basis leggen voor de leerlingen waar wij mee verder gaan. Een goede overdracht en waar mogelijk afspraken over doorlopende leerlijnen zijn van groot belang voor de leerlingen.
- Scholen, instellingen en stagebedrijven waar onze leerlingen instromen zijn partijen waarmee we frequent overleg voeren om een soepele overgang mogelijk te maken. Terugkoppelen maakt het mogelijk om daar waar nodig ons eigen handelen bij te sturen.
- De samenwerkingsverbanden zijn partijen die met en voor ons zorgdragen voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen.
- Eigen medewerkers brengen kennis en ervaring in, om de gewenste onderwijskwaliteit te kunnen leveren. Ze voeren het primaire proces (onderwijs) en de secundaire processen (ondersteuning) uit. Het is van groot belang verantwoord personeelsbeleid te voeren met het oog op welbevinden en gezondheid van de medewerkers.

4.14 Samenwerking

Er is een intensieve samenwerking met een zestal samenwerkingsverbanden in de regio en twee zorginstellingen voor verstandelijk en meervoudig gehandicapten.

De Herman Broerenstichting is aangesloten bij de volgende samenwerkingsverbanden:

- Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden (PO2802 SWV Delflanden). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het dagelijks bestuur.
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden (VO2809 Delflanden). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het bestuur en de algemene vergadering.
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (PO2803 SPOW). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het dagelijks bestuur.
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland (VO2808 SWVO Westland). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het dagelijks bestuur.

- Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden (PO2815 SPPOH). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het algemeen bestuur.
- Samenwerkingsverband Zuid-Holland West (VO2806 Haaglanden). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het algemeen bestuur.

De Herman Broerenstichting werkt samen met twee zorginstellingen:

- Ipse de Bruggen
 - Op de locatie Westland is één zorgbegeleider vanuit Ipse de Bruggen werkzaam. Zij adviseert de leraren over zaken als de zintuigelijke informatieverwerking van onze leerlingen, de TEACCH-methode, signaleringsplannen, enz. Ook werkt zij met EMB-leerlingen om vaardigheden te trainen. De zorgbegeleider is ervoor om samen met de leraar te zorgen dat de EMB-leerlingen op school datgene krijgen aangeboden wat passend is bij hun ontwikkeling.
 - In de onderwijszorggroepen van de locatie Delft zijn zorgmedewerkers van Ipse de Bruggen werkzaam. Zij ondersteunen en begeleiden de EMB-leerlingen in deze groepen.
 - Sinds september 2020 is in de Herman Broerenschool aan de Borneostraat in Delft een KDC-groep (Kinder Dag Centrum) gevestigd. In deze groep worden de kinderen voorbereid op het onderwijs.
 - Voor de leerlingen van onze scholen in Delft is gespecialiseerde opvang na school mogelijk. Deze opvang vindt plaats buiten de school op zorglocatie De Boomhut.
- 's Heeren Loo
 - Sinds oktober 2016 werken het Herman Broerencollege en 's Heeren Loo samen in een tijdelijk gebouw op het terrein van het Westerhonk in Monster. In dit gebouw zijn zowel de VSO-onderwijszorggroepen (voor EMB-leerlingen) van het Herman Broerencollege als dagbestedingsgroepen van 's Heeren Loo gehuisvest.
 - In de onderwijszorggroepen van de locatie Westland zijn zorgmedewerkers van 's Heeren Loo werkzaam. Zij ondersteunen en begeleiden de EMB-leerlingen in deze groepen.
 - Voor de leerlingen van het Herman Broerencollege Monster is vakantieopvang mogelijk. Deze opvang vindt plaats in onze school. Er wordt onderzocht of op woensdagmiddag ook opvang gerealiseerd kan worden.

5 Onderwijs en kwaliteit

5.1 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

De Herman Broerenstichting werkt op basis van het kwaliteitsrad dat samen met de KPC Groep is ontwikkeld. Aan het kwaliteitsrad ligt ten grondslag het INK-model. Het kwaliteitsrad is een verbeelding van het systeem van kwaliteit op onze scholen. Het rad symboliseert de beweging van het onderwijs. Kwaliteitszorg is een cyclisch proces met als doel integrale schoolontwikkeling. Het kwaliteitsrad is opgebouwd uit zeven tandwielen. Door aan een van de wielen te draaien, komen de andere wielen ook in beweging. De volgende tandwielen worden onderscheiden:

- Kwaliteit (PDCA) en Organisationsgedrag
- Belichten, richten, inrichten en verrichten
- Missie, visie en strategische doelen
- Opbrengstgericht werken (schoolniveau)
- Handelingsgericht werken (groepsniveau)
- Personeel
- Samenwerking

5.1.1 Organisatie

Om het onderwijs aan de specifieke doelgroep ZML en EMB zo goed mogelijk te kunnen organiseren, is er binnen elke locatie een managementteam. Het managementteam van de locatie Delft bestaat uit de locatiedirecteur, de intern begeleiders en de coördinator onderwijszorg. Het managementteam van de locatie Westland bestaat uit de locatiedirecteur, de intern begeleiders, de coördinator arbeidstoeleiding en de locatiecoördinator Herman Broerencollege Monster. Het managementteam zet alle inhoudelijke en organisatorische lijnen uit.

5.1.2 Het ontwikkelingsperspectief

Naast het managementteam heeft elke locatie een eigen Commissie van Begeleiding. De voorzitter van de Commissie van Begeleiding is de locatiedirecteur. Andere leden van de Commissie van Begeleiding zijn de psycholoog, de maatschappelijk werker en de jeugdarts. Op verzoek zijn ook de intern begeleider, de coördinator arbeidstoeleiding en/of leraren aanwezig bij de besprekingen. De Commissie van Begeleiding is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. Zij adviseert o.a. over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor het multidisciplinair bespreken van leerlingen en toewijzen van extra ondersteuning.

In het ontwikkelingsperspectief staan de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat minimaal de factoren die het onderwijsproces belemmeren en bevorderen.

5.1.3 Kerndoelen ZML

De leerlingen van de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege volgen onderwijs volgens de kerndoelen van het ZML, die zijn aangepast volgens het wettelijk kader van het ministerie van OCW. Om bij het lesaanbod de juiste keuzes te maken, gebruiken wij de leerlijnen voor het ZML van het Centrum Educatieve Dienst (CED). Voor de leerlingen in de onderwijszorggroepen maken we gebruik van de Plancius-leerlijnen. Hiermee willen we een optimale ontplooiing van de leerlingen bewerkstelligen om ze voor te bereiden op een actieve deelname aan de maatschappij op de gebieden wonen, werken, burgerschap en vrije tijd. Voor de leerlingen van het Herman Broerencollege bevorderen we bovendien dat zij uitstromen naar een voor hen passende plek. Dat kan variëren van een betaalde baan tot een beschermde belevingsgerichte omgeving.

5.1.4 Leerlingvolgsysteem

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, wordt binnen de school met het leerlingvolgsysteem ParnasSys gewerkt. Met behulp van dit leerlingvolgsysteem worden de opbrengsten op leerlingniveau, groepsniveau, schoolniveau en bestuursniveau in kaart gebracht. ParnasSys biedt de mogelijkheid om de leerling integraal te volgen en daarbij planmatig, doelgericht en handelingsgericht te werken. Voor de ontwikkeling van de leerlingen is het ontwikkelingsperspectief (OPP) leidend en de uitgangspunten van het OPP worden gekoppeld aan ParnasSys. Er wordt in beeld gebracht of de leerling zich volgens verwachting ontwikkelt en of er aanpassingen in zijn/haar lesaanbod gemaakt dienen te worden. Ouders/verzorgers ontvangen een rapportage met een overzicht van de leerlijnen.

5.2 Onderwijsresultaten

5.2.1 Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerenschool

De uitstroommogelijkheden voor onze leerlingen in het SO zijn:

- Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)
- Speciaal Basisonderwijs (SBO)
- Praktijk Onderwijs (PRO)
- Anders (andere ZML-school, zorginstelling, verhuisd of onbekend)

Uitstroom leerlingen Herman Broerenschool

Vorm van uitstroom	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland	2018-2019 Locatie Delft	2018-2019 Locatie Westland
VSO ZMLK	6	9	8	9
Speciaal basisonderwijs	2	0	2	0
Praktijkonderwijs	0	0	0	0
Anders (andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)	2	2	1	1
Totaal aantal uitstroom	10	11	11	10

Onderstaande tabel geeft aan wat de te verwachten uitstroombestemming was die twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom was opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland	2018-2019 Locatie Delft	2018-2019 Locatie Westland
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	2	0	1	0
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	8	11	9	10
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	0	0	1	0
Onbekend	0	0	0	0
Totaal aantal uitstroom	10	11	11	10

5.2.2 Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerencollege

De uitstroommogelijkheden van onze leerlingen in het VSO zijn:

- Praktijkonderwijs (PRO)
- Reguliere arbeid (wel/niet met subsidie)
- Beschut werken (sociale werkvoorziening)
- Arbeidsmatige dagbesteding
- Activiteitengerichte dagbesteding
- Anders (andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)

Uitstroom leerlingen Herman Broerencollege

Vorm van uitstroom	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland	2018-2019 Locatie Delft	2018-2019 Locatie Westland
Praktijkonderwijs	0	0	0	0
Reguliere Arbeid (wel/niet met subsidie)	2	0	0	2
Beschut werken (Sociale werkvoorziening)	2	5	0	0
Dagbesteding: arbeidsmatig	5	12	7	2
Dagbesteding: activiteitengericht	7	9	3	4
Anders (andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)	3	3	3	5
Totaal aantal uitstroom	19	29	13	13

Onderstaande tabel geeft aan wat de te verwachten uitstroombestemming was, die twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom was opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland	2018-2019 Locatie Delft	2018-2019 Locatie Westland
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	4	2	0	1
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	14	25	13	9
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	1	1	0	0
Onbekend	0	1	0	3
Totaal aantal uitstroom	19	29	13	13

5.2.3 Opbrengsten certificaten Scholing Voor Arbeid

Het Herman Broerencollege biedt met SVA doelgerichte ondersteuning bij het toeleiden van leerlingen naar de arbeidsmarkt. De cursussen zijn branchegericht en erkend.

Wij bieden de volgende cursussen aan:

- Schoonmaken in de groothuishouding
- Werken in de keuken
- Winkelmedewerker
- Werken in de plantenteelt
- Werken in het groen
- Werken in de tomatenteelt

Daarnaast bieden wij in samenwerking met Verkeersschool van Buuren de opleiding aan voor het behalen van het certificaat Heftruckchauffeur.

Als gevolg van de coronacrisis hebben in 2020 minder leerlingen aan bovenstaande cursussen deelgenomen.

Onderstaande tabel geeft aan welke en hoeveel certificaten behaald zijn.

	2020 Locatie Delft	2020 Locatie Westland	2019 Locatie Delft	2019 Locatie Westland
Schoonmaken in de groothuishouding	0	0	3	0
Werken in de keuken	0	0	2	2
Werken in de keuken - 2	1	0	0	0
Winkelmedewerker	0	0	0	2
Werken in de plantenteelt	0	0	0	1
Werken in het groen	2	0	0	0
Werken in de tomatenteelt	0	0	0	0
Heftruckopleiding	0	1	0	2

5.2.4 Tevredenheidsonderzoeken: leerlingen

In het kader van het kwaliteitsbeleid van de Herman Broerinstichting hebben we in mei 2020 een tevredenheidsonderzoek gehouden onder onze leerlingen van het Herman Broerencollege. We hebben hierbij gebruikgemaakt van Qschool dat speciaal door B&T is ontwikkeld voor de ZML-leerlingen. 63 leerlingen van de totaal 69 leerlingen van het Herman Broerencollege Delft en 45 van de 52 leerlingen van het Herman Broerencollege Westland hebben aan dit onderzoek meegewerkt. De leerlingen kregen 16 vragen voorgelegd, onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Schoolklimaat
- Onderwijsleerproces
- Sociale veiligheid

De belangrijkste bevindingen zijn:

De hoogste scores locatie Delft (maximale score is 4,0):

- Is je juf aardig? (score 3,8)

- Ben je blij met de uitleg van je juf? (score 3,8)
- Heb je vrienden op school? (score 3,7)
- Vertelt de juf duidelijk dat je iets goed hebt gedaan? (score 3,7)
- Helpt de juf jou goed als je iets vraagt? (score 3,7)

De hoogste scores locatie Westland (maximale score is 4,0):

- Voel jij je fijn op school? (score 3,7)
- Heb je het naar je zin in de klas? (score 3,7)
- Heb je vrienden op school? (score 3,7)

Sociale veiligheid:

Voor beide locaties geldt dat de scores op deze vragen tussen de 3 en 3,5 liggen, waarmee de scores positief zijn. Er is gemiddeld een stijgende lijn in de scores te zien. Alleen de stelling “Ik ben via internet gepest door andere leerlingen” scoort dit jaar iets lager (0,1). Hierin kan de coronacrisis een rol hebben gespeeld: doordat de leerlingen langdurig thuis zijn geweest, is de kans groter dat zich via internet incidenten hebben voorgedaan tussen leerlingen. Hier is op school echter niets over bekend.

Volgens artikel 5a van de Wet op de expertisecentra draagt het bevoegd gezag onder andere zorg voor veiligheid op school door het monitoren van de veiligheid van leerlingen op school met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft. Om een goed beeld te geven van de situatie op school is het van belang dat er een gestandaardiseerd instrument gebruikt wordt, dat tenminste één keer per schooljaar onder een representatief deel van de leerlingen wordt afgenomen. Het hiervoor genoemde tevredenheidsonderzoek voldoet aan al deze eisen. Dit onderzoek zal dan ook jaarlijks worden herhaald.

5.3 Inspectie

In 2020 heeft er geen inspectiebezoek plaatsgevonden. Het laatste inspectiebezoek dateert van april 2019 waarbij het vierjaarlijks onderzoek heeft plaatsgevonden. Het volledige rapport is te downloaden via onze website.

5.4 Passend onderwijs

Realisatie van het beleid in het kader van passend onderwijs

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn scholen voor ZML- en EMB-leerlingen. Vanuit de lumpsum ontvangen wij hiervoor middelen. Deze middelen worden zodanig ingezet dat al onze leerlingen onderwijs krijgen dat voor hen bestemd is. In de hoofdstukken 4 en 6 is de besteding van deze middelen nader uitgewerkt. Vanuit de samenwerkingsverbanden ontvangen wij extra middelen. Deze zijn uitgegeven aan extra uren voor intern begeleiders en onderwijsassistenten en er zijn ook methodes aangeschaft. Deze zaken hebben bijgedragen aan het kunnen geven van passend onderwijs aan onze leerlingen. Arrangementen voor specifieke leerlingen worden besteed zoals beschreven in betreffende extra ondersteuningsaanvragen.

Verder zorgen wij in samenspraak met onze stakeholders, waaronder de samenwerkingsverbanden, de gemeenten en de zorginstellingen dat er in onze regio een dekkend netwerk ontstaat voor passend onderwijs aan leerlingen met een beperking.

5.5 Beleidsvoornemens

Jaarlijks wordt door elke locatie een jaarplan opgesteld. Hierin zijn de beleidsvoornemens concreet uitgewerkt, gebaseerd op het schoolplan. Daarbij is rekening gehouden met resultaten uit voorgaande jaren o.a. op het gebied van onderwijsontwikkeling en leerlingenopbrengsten. De verantwoording van de behaalde resultaten wordt beschreven in de evaluatie van het jaarplan, waarna het nieuwe jaarplan kan worden opgesteld. Het jaarplan dient de instemming te krijgen van de medezeggenschapsraad en wordt vastgesteld door het bestuur. Gedurende het schooljaar staan er werkoverleggen tussen de bestuurder en de locatiedirecteuren ingepland. Vast onderdeel van het werkoverleg is de evaluatie van het jaarplan, waarbij de locatiedirecteur verantwoording aflegt aan de bestuurder over het gevoerde onderwijsbeleid.

5.5.1 Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Delft

Van de in het jaarplan 2020 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons onderwijsbeleid:

- Voor de onderwijzorggroepen gaan we zoeken naar een instrument waarmee we het veiligheidsgevoel van de leerlingen in kaart kunnen brengen.
De veiligheidsmonitor voor de onderwijzorggroepen is ontwikkeld m.b.v. het instrument 'sociaal-emotionele ontwikkeling IQ tot 35' van CITO.
- Het veiligheidsbeleid richt zich op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten.
Het beleidsstuk is gereed en besproken in de teams. De implementatie zal starten in 2021.
- De leraren hebben eigenaarschap over het Ontwikkelingsperspectief (OP) en baseren hun handelen hierop volgens handelingsgericht werken.
Het OP is door de leraren in samenspraak met de intern begeleiders geëvalueerd. Het OP is leidend bij gesprekken en bij het opstellen van werkplannen.
- De leraren benutten de geplande onderwijstijd effectief door een efficiënte lesuitvoering.
Er zijn richtlijnen opgesteld over hoeveel uur per week er besteed moet worden aan de diverse vakken. Voor individuele leerlingen kan het van belang zijn dat hiervan wordt afgeweken; dit is mogelijk indien dit onderbouwd is. Hiervoor zijn heldere afspraken gemaakt.
- De leraar zorgt voor een heldere uitleg van de leerstof m.b.v. de methodiek Teach Like a Champion.
Er is een start gemaakt met de scholing van het team in het directe instructiemodel met Teach Like a Champion.

In het jaarplan 2021 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit.

- Evaluatie van de onderwijskwaliteit d.m.v. de zelfevaluatie.
- Het veiligheidsbeleid wordt geïmplementeerd.
- De methode 'Werken aan' voor leerlingen met het uitstroomprofiel Arbeid VSO wordt geïmplementeerd.
- Teamleden leren communiceren en handelen naar het ontwikkelingsniveau van de leerling.
- De leraar zorgt voor een heldere uitleg van de leerstof m.b.v. de methodiek Teach Like a Champion.
- Er is een goed werkend systeem voor kwaliteitszorg en handelingsgericht werken dat uitgaat van de PDCA-cyclus.
- Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van de individuele leerlingen.

5.5.2 Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Westland

Van de in het jaarplan 2020 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons onderwijsbeleid:

- De school hanteert een voor iedereen duidelijk agressiebeleid, wat zorgt voor vermindering van externaliserend gedrag bij leerlingen en waarbij medewerkers zich veilig en gesteund voelen.
Het beleidsstuk is gereed, besproken in de teams en de MR, en de implementatie is gestart. Er wordt veelal gewerkt volgens de gemaakte afspraken. Het beleid zal eind van het schooljaar worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld worden.
- De intern begeleiders kunnen goed aflezen wat de leeropbrengsten zijn op leerlingniveau, groepsniveau en schoolniveau en daarbij passende interventies voorstellen. De leraren beheersen dit op leerlingniveau en groepsniveau.
Dit doel is behaald.
- Alle leraren stemmen hun onderwijsaanbod af op de opbrengsten en analyses op school- en groepsniveau en individueel niveau.
Dit doel is behaald.
- De school onderzoekt de mogelijkheden om de lestijd binnen het SO te verkorten.
Mede op verzoek van de MR is dit doel doorgeschoven naar volgend schooljaar, omdat afgelopen jaar voor veel ouders/verzorgers pittig is geweest als gevolg Covid-19 en een wijziging van schooltijden opnieuw een beroep zou doen op hun flexibiliteit.
- Bepalen van een vastgesteld aanbod voor de vakgebieden naast de vijf hoofdgebieden.
Dit doel is nog niet behaald. In de afgelopen maanden is er minder aandacht voor het vastgestelde aanbod geweest dan verwacht. Wel zijn er diverse werkgroepen gestart die het vastgestelde aanbod komende tijd vorm zullen geven. De leerlijnen gymnastiek en RIS zijn zo goed als gereed; daarnaast

wordt gewerkt aan mondelinge taal/communicatie, schriftelijke taal, sensorische informatieverwerking en bewegend leren, ICT en multimedia.

- De doorgaande leerlijn wetenschap en techniek wordt uitgebreid en geïmplementeerd.
Het aanbod is uitgebreid door aanschaf van nieuwe materialen.

In het jaarplan 2021 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit.

- Evaluatie van de onderwijskwaliteit d.m.v. de zelfevaluatie.
- Implementatie van het agressiebeleid, wat zorgt voor vermindering van externaliserend gedrag bij leerlingen en waarbij medewerkers zich veilig en gesteund voelen.
- Op onze school zijn ouders goed betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.
- Het gebouw is passend voor het onderwijs dat we bieden en ons motto "Leren moet je doen!" is duidelijk zichtbaar aan en in het gebouw.
- De school onderzoekt de mogelijkheden om de lestijd binnen het SO te verkorten.
- Bepalen van een vastgesteld aanbod voor de vakgebieden naast de vijf hoofdgebieden.

6 Personeel en professionalisering

6.1 Strategisch personeelsbeleid

De kwaliteit van het onderwijs hangt rechtstreeks samen met de kwaliteit van het personeel. Het Strategisch Personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie van de Herman Broerenstichting, waarbij de nadruk ligt op de ontwikkeling van medewerkers. Het is gericht op verwezenlijking van de ambities zoals die verwoord zijn in het strategisch beleidsplan. Met onze strategische doelstellingen, vertaald in de school- en jaarplannen van de locaties, dagen we medewerkers uit om hun professionaliteit in te zetten. In het personeelsbeleid zorgen bestuur, directie en management voor de personele randvoorwaarden die nodig zijn om de doelen te kunnen behalen.

Het personeelsbeleid wordt bovenschools opgesteld op basis van het strategisch beleidsplan, de school- en jaarplannen, overleggen met de locatiedirecteuren, externe ontwikkelingen, uitkomsten van o.a. het medewerkerstevredenheidsonderzoek, de verzuimanalyse en evaluaties van het beleid. Binnen het bestuursoverleg wordt met de directie afgestemd hoe we het personeelsbeleid implementeren, monitoren en evalueren. Inbreng van de medewerkers bij het opstellen van het beleid gebeurt o.a. door overleg met de medezeggenschapsraad, het formeren van werkgroepen en evaluaties van het bestaande beleid.

Binnen de locaties geeft de locatiedirecteur invulling aan het personeelsbeleid voor de medewerkers.

In de jaarlijkse overleggen die de bestuurder heeft met de verschillende teams wordt met het personeel de dialoog gevoerd over het strategisch personeelsbeleid.

Samen met de directie stellen medewerkers vast hoe ze de strategische doelen binnen hun professionele ruimte kunnen bereiken. Zo worden inzet, kennis en bekwaamheden van de medewerkers afgestemd op de doelstellingen van de locaties. Medewerkers ervaren en nemen zo verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling en voor de ontwikkeling van de organisatie en leerlingen. Bestuur, directie en management verbinden zo de ambities van de locaties aan de loopbaanontwikkeling van de medewerkers. De Herman Broerenstichting streeft via een Strategisch Personeelsbeleid naar samenhang tussen:

- de doelen van de locaties en de ontwikkeling van de individuele medewerker,
- de koersuitspraak 'Medewerkers denken mee, doen mee en durven te delen' en
- de personeelsmanagementinstrumenten die we inzetten.

6.2 Opbouw personeelsbestand

Op 31 december 2020 werkten 116 medewerkers bij de Herman Broerenstichting met een vaste of tijdelijke aanstelling. Hieronder treft u een specificatie naar leeftijdscategorie en vrouw/man-verdeling.

Personeelssterkte per leeftijdscategorie.

	Totaal	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	>65 jr
Aantal	116	5	11	14	18	15	12	11	18	11	1
FTE	83,76	4,27	8,78	9,60	12,78	10,09	8,68	8,30	13,05	7,20	1,00

Personeelssterkte in vrouw/man

Geslacht	Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	98 (67,42 FTE)	8	90
Man	18 (16,34 FTE)	8	10

Bij de Herman Broerenstichting is van het totale personeelsbestand 85% vrouw en 15% man.

De verdeling in de categorie directie is 50% vrouw en 50% man.

Personeelssterkte per functiegroep

Schaal	Functie	Aantal	Totaal FTE	Fulltime	Parttime
L10	Leraar L10	0	0	0	0
L11	Leraar L11	48	35,15	8	42
L11	Vakleraar bewegingsonderwijs*	2	1,93	1	1
L12	Leraar L12	7	5,96	3	4
D13	Locatiedirecteur	2	2,05	1	1
0004	Onderwijsassistent A	11	7,10	0	11
0005	Onderwijsassistent B	31	19,89	0	31
0005	Administratief medewerker B	3	2,00	0	3
0005	Facilitair medewerker	1	1,00	1	0
0006	Stafmedewerker	1	0,80	0	1
0006	Psychologisch assistent	1	0,75	0	1

Schaal	Functie	Aantal	Totaal FTE	Fulltime	Parttime
0007	Leraarondersteuner	1	0,28	0	1
0008	Secrtaresse College van Bestuur	1	1,00	1	0
0009	Logopedist	2	1,20	0	2
0009	Maatschappelijk werker	1	0,80	0	1
0011	Staffunctionaris beleid- en advies	2	2,05	1	1
0011	Psycholoog	1	0,80	0	1
B3	Bestuurder	1	1	1	0

6.2.1 Detacheringen

Voor tijdelijke invulling van openstaande vacatures hebben wij in 2020 via detacheringsbureaus gebruik gemaakt van de inhuur van leraren. Van januari tot aan de zomervakantie betrof dat 3 leraren (2,6 fte). In de periode van oktober tot en met 31 december 2020 is 1 leraar (0,6 fte) via een detacheringsbureau ingehuurd.

Vanuit de Herman Broerenstichting zijn twee leraren (0,79 fte) als ambulant ondersteuner ingezet voor de samenwerkingsverbanden PO Westland en VO Westland.

Vanuit Ipse de Bruggen was één zorgbegeleider werkzaam op de locatie Westland. Verder zijn er vanuit Ipse de Bruggen op de locatie Delft zes zorgmedewerkers werkzaam in de onderwijszorggroepen.

De zorgbegeleider wordt bekostigd uit de reguliere middelen. De zorgmedewerkers worden grotendeels bekostigd vanuit de zorgindicatie van de leerlingen. Dit kan zijn door middel van PGB of Zorg in Natura. Voor de toekomst is het de bedoeling dat de zorgmedewerkers volledig worden bekostigd vanuit de zorgindicaties.

Vanuit 's Heeren Loo zijn acht zorgmedewerkers werkzaam op de locaties in het Westland.

De zorgmedewerkers worden grotendeels bekostigd vanuit de zorgindicatie van de leerlingen. Dit kan zijn door middel van PGB of Zorg in Natura. Voor de toekomst is het de bedoeling dat de zorgmedewerkers volledig worden bekostigd vanuit de zorgindicaties.

6.3 Bestuursformatieplan en werkgelegenheidsgarantie

In 2020 heeft de MR instemming verleend aan het bestuursformatieplan. Het bestuursformatieplan beschrijft hoe de middelen bovenschools dan wel aan de scholen worden toebedeeld. Bij de toekenning van de financiële middelen wordt rekening gehouden met de schoolkenmerken, zoals het aantal SO- en VSO-leerlingen, het aantal EMB-leerlingen, de leeftijd van de zeer jonge leerlingen en het aantal CUMI-leerlingen. De toekenning van de lumpsum vindt plaats op stichtingsniveau. De beschikbare formatie is per school (BRIN-nummer) vastgesteld, waarbij de verhouding tussen het aantal leerlingen en leraren per school is verantwoord.

Na instemming van de MR is de stichting eind 2011 overgegaan van ontslagbeleid naar werkgelegenheidsbeleid. In 2012 is Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO) gevoerd om het sociaal statuut vast te stellen. In 2020 heeft geen DGO plaatsgevonden.

6.4 Beleid inzake uitkeringen en ontslag

Het bestuur van de Herman Broerenstichting houdt zich aan de wettelijke regels en de geldende CAO bij ontslag. Voor de medewerkers van de Herman Broerenstichting is de regeling 'Werkgelegenheidsbeleid conform CAO PO' van toepassing.

Benoemingen voor bepaalde tijd worden aangegaan op basis van de ontslaggronden, genoemd in het reglement van het Participatiefonds.

Voor de in de CAO genoemde ontslaggronden wordt per ontslagsituatie bepaald op welke wijze ontslag volgt. Indien er sprake is van ontslag op basis van disfunctioneren, wordt bij de dossieropbouw rekening gehouden met de in het reglement van het Participatiefonds genoemde inspanningsverplichting van de werkgever. Bij ontslag wegens disfunctioneren wordt in eerste instantie een beëindigingsovereenkomst aangeboden door het bestuur. De betreffende medewerkers krijgen minimaal het bedrag conform reglement Participatiefonds voor een outplacementtraject. Tevens wordt de 'onthefing herbenoemingsverplichting eigen wachtgelder' door de medewerkers ondertekend. Voor een herbenoemingsverplichting bij uitkeringsgerechtigde ex-werknemers wordt per vacature voldaan aan de in artikel 132 van de Wet op de Expertisecentra (WEC) genoemde verplichting.

Bij alle ontslagen, ook indien een medewerker ontslag op eigen verzoek indient, wordt altijd een vergoedingsverzoek bij het Participatiefonds ingediend. De tot nu toe ingediende vergoedingsverzoeken zijn

door het Participatiefonds toegewezen.

6.3 De belangrijkste ontwikkelingen bij de Herman Broerenstichting

6.3.1 In- en uitstroom

In 2020 was de instroom 11,77 FTE en de uitstroom 8,7 FTE. Ter vergelijking: in 2019 was de instroom 15,42 FTE en de uitstroom 9,88 FTE.

	Aantal medewerkers	FTE
Instroom	17	11,77
Uitstroom: eigen verzoek	11	7,90
Uitstroom: afloop vervanging	1	0,80
Uitstroom: pensioenleeftijd	0	0
Uitstroom: arbeidsongeschiktheid	0	0

6.3.2 Ziekteverzuim

	VERZUIMPERCENTAGE			MELDINGSFREQUENTIE			NUL-VERZUIMERS		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
HBS totaal	4,90%	6,96%	5,10%	1,42	1,49	1,09	37,19%	34,82%	43,41%
Landelijk OP	7,0%	6,7%	nbn*	1,3	1,2	nbn*	43%	46%	nbn*
OP	5,45%	7,51%	6,01%	1,21	1,39	1,04	47,37%	36,21%	45,90%
Landelijk OOP	6,9%	6,8%	nbn*	1,5	1,4	nbn*	42%	44%	nbn*
OOP	4,82%	7,00%	4,58%	1,70	1,62	1,19	25,00%	32,26%	38,71%

* nbn = nog niet bekend

De norm voor het ziekteverzuimpercentage is vastgesteld op dezelfde hoogte als de landelijke cijfers. Het streven is een verzuimpercentage op of onder de landelijke cijfers. Voor beide functiecategorieën is het verzuimpercentage ten opzichte van 2019 gedaald en ligt het onder het verwachte landelijk gemiddelde. De daling van het ziekteverzuim wordt met name veroorzaakt door minder langdurig verzuim en een lagere meldingsfrequentie per medewerker.

De verzuimbegeleiding wordt uitgevoerd volgens het eigen-regie-model. De Herman Broerenstichting wordt hierbij ondersteund door de ArboUnie. Maandelijks vindt het spreekuur van de bedrijfsarts op locatie of digitaal plaats. Aansluitend aan het spreekuur wordt sociaal-medisch overleg gevoerd tussen de locatiedirecteuren, de bedrijfsarts en de bestuursmedewerker Personeel, waarin de terugkoppelingen van het spreekuur en de adviezen met betrekking tot de ziekteverzuimbegeleiding worden besproken.

6.3.3 Gewijzigde CAO PO

Onderdeel van de CAO PO 2019-2020 is dat het bestuur voor 1 augustus 2020 het functieboek geactualiseerd moet hebben voor alle OOP- en directiefuncties. De datum 1 augustus is in verband met de coronamaatregelen gewijzigd in 1 november 2020. Alle OOP- en directiefunctiebeschrijvingen zijn met de betrokkene besproken en aangepast of gewijzigd in een nieuwe functiebeschrijving. Dit heeft geresulteerd in een geactualiseerd en passend functieboek. Met terugwerkende kracht zijn de functie- en schaalwijzigingen doorgevoerd. De PMR heeft instemming verleend aan het functieboek. Er zijn 8 functiebeschrijvingen aangepast en er zijn 3 nieuwe functiebeschrijvingen bijgekomen. Voor meer informatie: zie ons functieboek.

6.3.4 Coronacrisis

In 2020 is ook de Herman Broerenstichting geconfronteerd met de corona-pandemie. Door alle maatregelen zijn de scholen tweemaal tijdelijk gesloten en volgden de leerlingen een vorm van thuisonderwijs en/of konden per halve groep (in verband met de 1,5 meter afstand houden) fysiek onderwijs op school volgen. Ook tijdens een quarantaine in verband met een coronabesmetting in de groep hebben de leerlingen een vorm van thuisonderwijs aangeboden gekregen. Gedurende de lockdown-periodes is noodopvang georganiseerd voor de meest kwetsbare leerlingen en leerlingen van wie een ouder werkzaam is in een cruciaal beroep. Door organisatorische bezettingsproblemen heeft een aantal groepen tijdelijk geen fysiek onderwijs kunnen volgen. Zij hebben een vorm van thuisonderwijs aangeboden gekregen. De personele bezetting werd met name bemoeilijkt door de thuisblijfgeregels voor personeel in verband met coronagerelateerde klachten van het teamlid of van huisgenoten, wachten op de test en testuitslag en de quarantaineregels. Op de locatie Delft is in overleg met de MR besloten om vanaf oktober 2020 een 4-daagse schoolweek aan te bieden, waardoor er in

de personele bezetting ruimte is ontstaan om de afwezigheid van teamleden in verband met de coronamaatregelen op te kunnen vangen.

De coronamaatregelen zijn binnen de locaties vastgelegd in protocollen voor team, ouders/verzorgers en leerlingen. De bestuursmedewerker Personeel is bovenscholts aanspreekpunt voor teamleden en ouders/verzorgers met betrekking tot coronavragen, besmettingen, het uitgeven van voorrangsverklaringen voor het testen en overige coronazaken.

De medewerkers van het bestuursbureau en onderwijs ondersteunend personeel zonder lesgebonden taken hebben langere periode vanuit huis gewerkt. De aan de groepen gebonden teamleden hebben daar waar mogelijk thuis gewerkt, maar waren voor de noodopvang op locatie aanwezig.

6.3.5 Lerarentekort

Ook binnen de Herman Broerenstichting is het tekort aan leraren op de arbeidsmarkt merkbaar en blijven vacatures langer openstaan. Gezien het natuurlijk verloop binnen onze organisatie krijgen nieuwe medewerkers een tijdelijke benoeming, die bij goed functioneren kan worden omgezet in een vast dienstverband. Zo kunnen we personeelsleden aan ons binden en aantrekkelijker zijn voor potentiële medewerkers.

Om de komende jaren een goede personele bezetting te kunnen blijven waarborgen, is in 2020 in samenwerking met de LOI Hogeschool gestart met een pabo-traject voor onderwijsassistenten mbo 4; zie verder paragraaf 6.4.5.

6.3.6 Inzet extra middelen werkdrukverlaging

In de teams van de locatie Delft en locatie Westland is gesproken over de besteding van de gelden die ter beschikking zijn gesteld ten behoeve van de werkdrukverlaging. De voorstellen waar consensus voor was, zijn vastgelegd in een document dat ter instemming is voorgelegd aan de MR. In de vergadering van 25 juni 2020 heeft de MR instemming verleend op de plannen van de locaties voor de besteding van de extra middelen werkdrukverlaging. Hieronder volgt per locatie de verantwoording.

Locatie Delft

Het te besteden bedrag voor de locatie Delft op basis van leerlingaantallen 1-10-2018 voor schooljaar 2019/2020 bedraagt € 27.040 en daarvan heeft 7/12 betrekking op 2020 wat neerkomt op € 15.791. Het te besteden bedrag voor de locatie Delft op basis van leerlingaantallen 1-10-2019 voor schooljaar 2020/2021 bedraagt € 64.867 en daarvan heeft 5/12 betrekking op 2020 wat neerkomt op € 27.028. Daarnaast is er in 2019 een bedrag van € 1.898 werkdrukmiddelen niet uitgegeven. Dat mocht nog extra worden besteed in 2020. In totaal dus € 44.717 voor kalenderjaar 2020.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	€ 28.192	De werkdrukverlagingsgelden zijn ingezet voor de uitbreiding van de werktijdsfactor voor de onderwijsassistenten die dat graag wilden. Daarbij is in beginsel uitgegaan van een half uur per werkzame dag. De extra tijd wordt gebruikt om de leraren meer te kunnen ondersteunen, om de werkdruk effectief te verminderen.
Materieel	1.157	Er is een tweede schoolbus, waardoor het een stuk eenvoudiger is geworden om met leerlingen op excursie te gaan. Doordat het organiseren van een excursie eenvoudiger geworden is, heeft dit een positief effect op de werkdruk en het werkplezier.
Materieel	247	Piepers voor alle collega's, zodat er snel geholpen kan worden als de situatie daar om vraagt.
Professionalisering	-	
Overig	-	
Totaal	€ 29.596	

In 2020 is € 15.121 euro minder uitgeven dan beschikbaar. Dat komt door Corona, zo is de tweede schoolbus later aangeschaft. Daarnaast stond was het plan om ook een “Active Floor” aan te schaffen, dit wordt nu in 2021 gerealiseerd. Het bedrag van € 15.121 euro wordt in 2021 besteed aan werkdrukvermindering.

Niet-financiële maatregelen

De volgende niet-financiële maatregelen zijn genomen om de werkdruk te verminderen:

- Een betere planning om collega's te ontzien bij drukke momenten in het jaar. Zoals het scoren en evalueren van doelen in ParnasSys (LVS) t.b.v. streefplanningen, de rapporten, de leerlingenbesprekingen, de evaluatie en bijstelling van het OP.
- Een verbeterde informatiestroom vanuit het bestuur, directie, MT, CVB, coördinatoren en de toekomstige werkgroepen richting alle collega's. Hierdoor ontstaat transparantie, structuur, voorspelbaarheid en rust. Iedereen is beter in staat om te anticiperen op wat er gaande is en wat gaat komen.
- Een teamagenda, waar iedereen zijn afspraken inzet. Tevens staan daar alle vergaderingen, scholingen en andere bijeenkomsten in. Op die manier ontstaat wederom transparantie, weten of iemand “vrij” of aanwezig is om aan te spreken/binnen te kunnen lopen en kan ook bijvoorbeeld gezien worden wie of hoe de vervanging geregeld is.

Locatie Westland

Het te besteden bedrag voor de locatie Westland op basis van leerlingaantallen 1-10-2018 voor schooljaar 2019/2020 bedraagt € 27.510 en daarvan heeft 7/12 betrekking op 2020 wat neerkomt op € 16.048. Het te besteden bedrag voor de locatie Westland op basis van leerlingaantallen 1-10-2019 voor schooljaar 2020/2021 bedraagt € 71.207 en daarvan heeft 5/12 betrekking op 2020 wat neerkomt op € 29.670. Daarnaast is er in 2019 een bedrag van € 6.921 werkdrukmiddelen niet uitgegeven. Dat mocht nog extra worden besteed in 2020. In totaal dus € 52.638 voor kalenderjaar 2020.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	€ 43.151	Dit is ingezet om de kosten te drukken die in het kalenderjaar 2020 gemaakt zijn voor de extra inzet van onderwijsassistenten.
Materieel	€ 9.487	Er is een tweede schoolbus, waardoor het een stuk eenvoudiger is geworden om met leerlingen op excursie te gaan. Doordat het organiseren van een excursie eenvoudiger geworden is, heeft dit een positief effect op de werkdruk en het werkplezier.
Professionalisering	-	
Overig	-	
Totaal	€ 52.638	

Niet-financiële maatregelen

De volgende niet-financiële maatregelen zijn genomen om de werkdruk te verminderen:

- Een betere planning om collega's te ontzien bij drukke momenten in het jaar. Zoals voor het scoren en evalueren van doelen in ParnasSys (LVS) t.b.v. streefplanningen, de rapporten, de leerlingenbesprekingen, de evaluatie en bijstelling van het OP.
- Formatie en roosters op tijd klaar, zodat mensen op tijd aan de slag kunnen voor het nieuwe schooljaar en minder werkdruk ervaren.
- Mensen langere tijd hetzelfde uitwisselingsvak laten geven en de mogelijkheid bieden om het verdiepen in een nieuw vak/maken van een leerlijn deels weg te schrijven onder de takenlijst en/of professionalisering.
- Protocol leerlingvervoer is versoepeld
- Een verbeterde informatiestroom vanuit het bestuur, directie, MT, CVB, coördinatoren en de toekomstige werkgroepen richting alle collega's. Hierdoor ontstaat transparantie, structuur, voorspelbaarheid en rust. Iedereen is beter in staat om te anticiperen op wat er gaande is en wat gaat komen.

6.3.7 Professioneel statuut

Het in 2018 opgestelde professioneel statuut bevat afspraken over de professionele ruimte van leraren en de manier waarop zij betrokken worden bij relevante onderwijskundige besluiten. Het professioneel statuut sluit hiermee aan op de in het strategisch beleidsplan opgenomen koersuitspraak 'Medewerkers denken mee, doen mee en durven te delen'.

6.3.8 Eigen risicodragers

Vanaf augustus 2015 is de Herman Broerenstichting niet langer verzekerd bij het Vervangingsfonds en is daarmee eigen risicodragers. Na uitgebreid onderzoek bleek dat de premie van de verplichte aansluiting aanzienlijk hoger was dan het bedrag dat het bestuur van de Herman Broerenstichting per schooljaar declareerde. Van het geld dat hiermee wordt uitgespaard, is extra formatie beschikbaar, waardoor elke locatie een fulltime leraar extra heeft. Deze extra formatie is beschikbaar voor vervanging van afwezige teamleden.

6.4 Professionalisering

De Herman Broerenstichting is een lerende organisatie en verwacht van alle medewerkers dat ze de intentie hebben zich te ontwikkelen. Scholing is een vanzelfsprekend onderdeel van het personeelsbeleid. Het scholingsbeleid is een belangrijk instrument om de kwaliteit van de scholen en het personeel te ontwikkelen en te waarborgen; het kan de kloof helpen overbruggen tussen de aanwezige en de gewenste kwaliteiten. Het nascholingsbeleid bevindt zich op het snijvlak van onderwijsinhoudelijk beleid, kwaliteit- en personeelsbeleid. Het beleid is erop gericht om het functioneren van het personeelslid te optimaliseren, waardoor de organisatie is toegerust met professioneel ingestelde medewerkers. Er is een relatie met de beleidsstukken strategisch beleidsplan, school- en jaarplannen en de gesprekkencyclus.

In 2020 is het nascholingsbeleid herschreven. De professionele ontwikkeling van medewerkers vindt op bovenscholings- en schoolniveau plaats. Op bovenscholings niveau is dit vooral faciliterend. Op schoolniveau wordt met name inhoudelijk vormgegeven aan de professionele ontwikkeling.

De benodigde professionalisering wordt in teamverband en op individueel niveau gerealiseerd. Een zorgvuldige afweging tussen de professionele ontwikkelingswensen van de medewerker en de ontwikkelingsdoelen van de organisatie vindt plaats tijdens gesprekken tussen locatiedirecteur en teamlid. Naast het professionaliseringsaanbod dat aan alle teamleden jaarlijks wordt aangeboden, hebben teamleden de mogelijkheid tot het volgen van individuele professionalisering.

6.4.1 Professionaliseringsaanbod ten tijde van de coronacrisis

Vanaf maart 2020 zijn er geen fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Studiedagen zijn waar mogelijk op afstand in aangepaste vorm gehouden. Het professionaliseringsaanbod en het inscholingsprogramma werden tot maart 2020 fysiek aangeboden. Na maart 2020 is dit tijdelijk voor een deel stilgelegd om de overstap naar digitale mogelijkheden vorm te geven.

Door het aanbieden van thuisonderwijs is er in 2020 met name ingezet op de professionalisering van teamleden op digitaal gebied.

6.4.2 Inscholingsprogramma, introductie en begeleiding startende medewerkers

Het bestuur en de directie hechten er grote waarde aan nieuwe medewerkers wegwijs te maken in de nieuwe werksituatie, zowel voor het ingroeien in de functie en de kennismaking met collega's als voor de introductie in de cultuur, de organisatie en de werkwijze van de scholen. Hiervoor zijn in 2019 de begeleidingsplannen voor leraren en onderwijsassistenten aangepast. Met het begeleidingsplan krijgen nieuwe medewerkers de eerste twee jaar een intensieve begeleiding van de intern begeleider, de buddy en de locatiedirecteur. Voor alle beginnende leraren in het onderwijs is het van belang dat zij tevens in de eerste drie jaar de basisbekwaamheid als leraar behalen (zie ook CAO PO). Het begeleidingsplan is hierop afgestemd. Het begeleidingsplan maakt deel uit van het inscholingsprogramma voor nieuwe medewerkers. Middels dit programma bieden wij nieuwe medewerkers scholingsbijeenkomsten over aspecten die voor het werken binnen onze organisatie van belang zijn, afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van nieuwe medewerkers. Door de coronacrisis en alle daarbij behorende maatregelen (o.a. geen fysieke teambijeenkomsten) is in 2020 ook voor het inscholingsprogramma een aantal bijeenkomsten uitgesteld. Een aantal opleiders heeft de fysieke trainingen/workshops omgezet in een digitale vorm. Ook interne onderdelen van het inscholingsprogramma zijn omgezet naar digitale presentaties. In 2020 heeft jaar 2 van het inscholingsprogramma vorm gekregen; hiermee zal in 2021 gestart worden.

6.4.3 Beeldcoaching

Binnen de Herman Broerenstichting zijn een zestal medewerkers opgeleid tot 'practitioner beeldbegeleider'. Beeldbegeleiding is gericht op het verbeteren van handelingsbekwaamheden en werkt systeem-, oplossings- en handelingsgericht door middel van video-opnamen. Beeldcoaching kan ingezet worden voor o.a. leraarbegeleiding, individuele zorgleerlingen en groepsproblemen. Beeldcoaching is voor alle leraren en onderwijsassistenten binnen de Herman Broerenstichting inzetbaar en is onderdeel van het inscholingsprogramma; op aanvraag van de deelnemers kan een traject worden gestart.

6.4.4 Pabo-traject onderwijsassistenten

In samenwerking met de LOI Hogeschool is in 2020 voor onderwijsassistenten met een mbo-4 diploma de mogelijkheid gecreëerd tot het behalen van de lesbevoegdheid. Na het behalen van de LOI-toelatingstoetsen en de wiscat-rekentoets wordt in samenwerking met bureau Sterk een EVC-traject gestart. Via een EVC-traject kan worden aangetoond of de deelnemer ervaring heeft in de werkprocessen die voor het beroep van leraar van toepassing zijn. Deze verworven competenties kunnen worden omgezet in vrijstellingen voor het daadwerkelijke scholingstraject. Aansluitend aan de EVC-procedure start het scholingstraject bij de LOI Hogeschool. Een groot voordeel voor deelnemers om via dit traject de lesbevoegdheid te halen, is dat in tegenstelling tot het reguliere pabo-traject, de verworven competenties en werkervaring voor vrijstellingen kunnen zorgen en dat de LIO-stage binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs gevolgd kan worden. In 2020 zijn vier onderwijsassistenten gestart met de toelatingstoetsen.

Het ministerie bood ook in 2020 weer de mogelijkheid om een Lerarenbeurs aan te vragen. Binnen onze organisatie hebben de leraren hier geen gebruik van gemaakt.

In 2020 zijn aan de teamleden onder andere de volgende scholingsactiviteiten aangeboden:

- Teamtraining werken met SharePoint en OneDrive
- Sensorische informatieverwerking, basiscursus
- Lezing 'Geef me de 5'
- Met sprongen vooruit
- Omgaan met agressie en conflicthantering
- Rijvaardigheid personeel
- Teach like a Champion
- De Vreedzame School basistraining
- Intervisiebijeenkomst Aanpak kindermishandeling en werken met het Vlaggensysteem
- Herhalingsbijeenkomst aandachtsfunctionaris
- Herhalingsbijeenkomsten BHV, ploegleider en EHBO

Ook hebben verschillende teamleden individuele scholing gevolgd:

- Toelatingstoetsen pabo-traject onderwijsassistenten
- Basistraining Intern Begeleider
- Aandachtsfunctionaris
- Cursus HR-expert
- Beleid maken en beleid schrijven
- Taal in blokjes
- Zorg en onderwijs aan EMB-leerlingen
- Docententraining werken in de keuken
- Docententraining basisvaardigheden auto schoonmaken
- De arbeidsongeschikte medewerker
- Training ParnasSys managementteam

6.5 Realisatie van de beleidsdoelen

Van de in het jaarplan 2020 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons personeelsbeleid:

- Alle medewerkers werken met SharePoint.
SharePoint is geïmplementeerd. Medewerkers hebben deelgenomen aan de teamtraining Werken met SharePoint. Doel is behaald.
- Onder de medewerkers heeft een evaluatie van SharePoint plaatsgevonden.

De evaluatie heeft plaatsgevonden. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie worden in 2021 aanvullende trainingen georganiseerd. Doel is behaald.

- De ontruimingsplannen van alle locaties zijn geactualiseerd.
De ontruimingsplannen zijn geactualiseerd. Doel is behaald.
- De RI&E is uitgevoerd.
In november/december 2020 is de RI&E uitgevoerd door een arbodeskundige van de ArboUnie. Doel is behaald.
- Het plan van aanpak RI&E is geactualiseerd.
Het plan van aanpak RI&E 2015 is geactualiseerd. Het plan van aanpak RI&E 2020 moet nog worden opgesteld.
- Inscholingsprogramma nieuwe medewerkers is opgestart.
Het inscholingsprogramma wordt aangeboden aan nieuwe leraren en onderwijsassistenten. Doel is behaald.

In het jaarplan 2021 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit:

- Bepalen op welke wijze we professionele leergemeenschappen kunnen organiseren.
- Actualiseren van de gesprekkencyclus.
- Opstellen van het arbobeleidsplan.
- Opstellen plan van aanpak RI&E 2020
- Personeelstevredenheidsonderzoek uitvoeren.
- Vernieuwen van het Herman Broeren ABC
- Vernieuwen van de vaardigheden van de onderwijsassistenten in de Vaardigheidsmeter, gebaseerd op de nieuwe functieomschrijving.
- Het tweede jaar van het inscholingsprogramma implementeren.
- Het eerste jaar van het inscholingsprogramma evalueren.
- Organiseren van vervolgcursussen voor SharePoint.

7 Huisvesting

7.1 Onderwijshuisvesting

Goede huisvesting is van belang voor het goed functioneren van leerlingen en personeel. Daarom streven we ernaar de kwaliteit van huisvesting steeds naar een hoger niveau te tillen. De Herman Broerenstichting heeft de wettelijke verplichting om zorg te dragen voor het totale onderhoud van haar scholen. De gemeenten hebben zorgplicht en zijn daardoor verantwoordelijk voor (tijdelijke) nieuwbouw.

In overleg met de locatiedirecteuren en de facilitair medewerker doet de Herman Broerenstichting er alles aan om de scholen goed te onderhouden.

7.2 Schoolgebouwen

De scholen van De Herman Broerenstichting waren in 2020 gehuisvest in vijf gebouwen. De Herman Broerenstichting is verantwoordelijk voor het onderhoud van deze gebouwen. Het gebouw in Monster geldt een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid samen met 's Heeren Loo, de andere gebruiker van het gebouw. Met betrekking tot ieders verantwoordelijkheid is hiervoor een beheer- en exploitatieovereenkomst opgesteld.

7.3 Ontwikkelingsplan Maria Duystlaan e.o.

De Maria Duystlaan is aangewezen als wijkversterkingsproject. Direct naast de Herman Broerenschool aan de Clara van Sparwoudestraat 6 zal op de plaats van het zwembad de nieuwe Jan Vermeerschool worden gebouwd. Op de plek van de school zal een nieuw zwembad en een sporthal worden gerealiseerd. Dit zal langdurige overlast opleveren voor onze leerlingen. Daarom is in overleg met de gemeente Delft besloten de school voor een periode van ongeveer 5 jaar te verhuizen naar de Borneostraat 2A. Dit gebouw is in het voorjaar van 2020 gerenoveerd, waarbij de kosten volledig door de gemeente Delft zijn vergoed. Bij de start van het schooljaar 2020/2021 was het gebouw gereed en konden de leerlingen in het nieuwe gebouw starten. Omdat de Herman Broerenstichting juridisch eigenaar van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 6 blijft, is met de Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs Delft gesproken over tijdelijk gebruik, waardoor het gebouw niet te lang leeg hoeft te staan. Zij zullen in 2021 gebruikmaken van deze mogelijkheid.

7.4 Ondersteuning

Het beheren van schoolgebouwen is niet eenvoudig en vereist specialistische kennis. Scholen hebben immers te maken met wettelijke regelgeving en met aan regels gebonden inkomsten.

De benodigde specialistische kennis verzorgt De Herman Broerenstichting door samenwerking met Inventief Bouwmanagement en Bouw & Organisatie in Monster, BAS1S Architecten in Poeldijk en Marino Water Advies in Alphen aan den Rijn. Bouw & Organisatie ondersteunt de Herman Broerenstichting bij o.a. het opstellen van de meerjarenonderhoudsplannen. Met dit bureau is een meerjarenonderhoudsplan voor de periode 2017 – 2031 opgesteld.

7.5 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Door ons onderwijs leren wij onze leerlingen beter te functioneren in onze samenleving. Daarnaast besteden we aandacht in de lessen aan verantwoord omgaan met mensen en natuurlijke hulpbronnen, natuur en milieu. Energiebesparing is een punt van blijvende aandacht. We hebben als maatschappelijke instelling de plicht verantwoord te ondernemen. Bij nieuwbouw en verbouw van onze scholen zijn we alert op de gebruikte materialen. Dit betekent dat we kritisch zijn op de bedrijven waarmee we samenwerken en dat wij ons telkenmale de vraag stellen of we integer en verantwoord aanbesteden. Ons gedrag moeten we altijd kunnen verantwoorden in het licht van onze maatschappelijke opdracht.

7.6 Realisatie van de beleidsdoelen

In 2020 zijn de volgende beleidsdoelen gerealiseerd:

- Borneostraat 2A is gerenoveerd.
- In de gang van het VSO Delft zijn klapdeuren gemonteerd, zodat er een betere scheiding ontstond tussen de reguliere groepen en de onderwijszorggroepen.
- Het atelier in het VSO Delft is ingericht.
- De snoezelruimte in het VSO Delft is ingericht.
- De rustruimte in het VSO Delft is ingericht.
- De akoestiek van de aula VSO Delft is verbeterd.
- In de gymzaal VSO Delft is ledverlichting aangebracht.
- De buitenkant van het gebouw in Naaldwijk is geleverd; tevens is houtrot verwijderd.
- Een aantal lokalen en gangen van VSO Naaldwijk is geleverd.

- Er zijn extra ramen geplaatst in enkele lokalen van VSO Naaldwijk, zodat er een betere ventilatie is.
- In VSO Naaldwijk zijn de kapstokken in de gangen verwijderd. De leerlingen hebben nu een eigen locker.
- Het meubilair in de groepen van SO Delft, SO Naaldwijk en VSO Monster is vernieuwd.
- Door Bouw & Organisatie zijn de ventilatiesystemen van alle gebouwen onderzocht in relatie tot Covid-19.
- In alle lokalen en in verschillende kantoren zijn CO2-meters geplaatst.

In het jaarplan 2021 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit.

- Het meubilair in de groepen van VSO Delft en VSO Naaldwijk wordt vernieuwd.
- De oude verlichting in VSO Delft zal worden vervangen door ledverlichting.
- De buitenkant van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 6 wordt geverfd. Eventueel geconstateerde houtrot zal worden verwijderd.
- Een deel van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 1 is reeds geverfd. In 2021 zal het resterende deel worden geverfd.
- Een aantal klaslokalen en de gangen van VSO Naaldwijk worden geverfd.
- De akoestiek in gebouw Naaldwijk zal worden verbeterd.
- Er wordt onderzocht of op de daken van VSO Delft en Naaldwijk zonnepanelen geplaatst kunnen worden.

8 Financiën

8.1 Financieel beleid

Het financiële beleid van de Herman Broerenstichting is gericht op het behoud van een gezonde financiële positie.

8.1.1 Financiële kaders

Een gezonde financiële positie is een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van de stichting. Financiële aspecten vormen dan ook een integraal onderdeel van de beleidsterreinen. Bij de vormgeving van het financiële beleid hanteert de Herman Broerenstichting de volgende algemene uitgangspunten:

- Het behouden van een gezonde (financiële) positie.
- Het financieel onderhouden van (meerjarig) beleid.
- Het voeren van een transparante financiële administratie.

De stichting maakt gebruik van een 'checklist interne beheersing'. De meerjarenbegroting is ontleend aan de planning-en-control-cyclus en de uitkomsten van de kwartaalrapportages worden besproken met het College van Bestuur, de directie en de Raad van Toezicht. Ten slotte komt naar voren dat er op het gebied van AO/IC een scheiding bestaat tussen inkoop en controle van de voorraad. Inkopen en aanbesteden gebeurt volgens vastgesteld beleid dat voldoet aan nationale en Europese wet- en regelgeving.

Toekenning van de financieringsgelden vanuit het ministerie vindt plaats op stichtingsniveau. De gelden staan geheel ter beschikking van de stichting. De leerlingaantallen vormen de basis voor de bekostiging en zijn leidend voor de berekening van de benodigde formatie en toekenning van middelen. Bij de berekening van de formatie wordt rekening gehouden met schoolkenmerken (zie 7.2).

Giften worden in overleg met de Vereniging Ouderraad besteed aan situaties of middelen die rechtstreeks ten goede komen aan de leerlingen van de school. Als er sponsoring plaatsvindt van activiteiten of middelen, gebeurt dit in overeenstemming met de door de overheid gestelde richtlijnen. Het bestuur ontvangt en beheert geen middelen van ouders van leerlingen.

Vanwege de gunstige liquiditeit worden investeringen uit eigen middelen voldaan. Als in enig jaar of maand een te groot beslag op de liquiditeit plaatsvindt, wordt conform het beleid een spreiding in de aanschaf van nieuwe investeringen aangebracht. De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief.

8.1.2 Realisatie van de beleidsdoelen

In 2020 zijn de volgende beleidsdoelen gerealiseerd:

- Het contractenregister wordt geactualiseerd en gecontroleerd.
Elke twee weken wordt het contractenregister gescreend op aflopende contracten en indien nodig worden acties uitgezet.
- Overgaan tot schatkistbankieren.
In 2020 is besloten om over te gaan naar schatkistbankieren, mede om negatieve rente te vermijden. De aanvraag is ingediend in 2020 en vanaf maart 2021 is schatkistbankieren een feit.
- Historische-activa lijst opschonen.
De historische-activa lijst tot en met 2020 is opgeschoond: niet meer in bezit zijnde (afgeschreven) activa zijn verwijderd.

In het jaarplan 2021 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit:

- Documenten over het inkoopproces worden in een handboek verzameld. Tegelijkertijd wordt het handboek daar waar nodig aangevuld en/of verwijnd.
- Alle bestaand beleid op financieel gebied wordt samengevoegd in een zogenaamde financieel beleidsplan. Tegelijkertijd wordt dit plan daar waar nodig aangevuld en/of verwijnd.
- Kwantificeren van de risico's zodat mede op basis daarvan een duidelijk verband kan worden gelegd met het beschikbare vermogen, de bestemmingsreserves en het bovenmatig eigen vermogen.

8.2 Financiële kengetallen

Over de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, het weerstandsvermogen en de huisvestingsratio vermelden wij onderstaande kengetallen:

Kengetal	2020	2019	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Solvabiliteit 2	83%	83%	kleiner dan 30%
Liquiditeit (current ratio)	3,7	3,9	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,9%	4,1%	lager dan -10%
Weerstandsvermogen	60%	64%	kleiner dan 5%
Huisvestingsratio	4,9%	5,0%	groter dan 10%

Hierna volgt een omschrijving van de kengetallen inclusief berekening.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Er zijn twee berekeningsmethoden om de solvabiliteit te bepalen.

Definitie solvabiliteit 1: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
Eigen vermogen	4.157.081		4.097.184	
Totaal vermogen	5.150.775		5.231.079	
Kengetal	81%		78%	

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van solvabiliteit.

Definitie solvabiliteit 2: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
Eigen vermogen	4.157.081		4.097.184	
Voorzieningen	131.133		223.528	
Som eigen vermogen en voorzieningen		4.288.214		4.320.712
Totaal vermogen		5.150.775		5.231.079
Kengetal		83%		83%

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 83% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat 17% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit voor 2020 is groter dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (ondergrens 30%). In vergelijking met 2019 is de solvabiliteitspositie gelijk gebleven.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie liquiditeit: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
Liquide middelen	2.644.772		3.049.160	
Vorderingen	582.873		439.535	

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
<i>Vlottende activa</i>		3.227.645		3.488.695
<i>Kortlopende schulden</i>		862.561		895.024
Kengetal		3,7		3,9

De liquiditeitsratio geeft aan dat 3,7 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortlopende schulden.

De stichting heeft op 31 december 2020 de beschikking over € 2.644.772 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 582.873 openstaan aan nog te ontvangen bedragen. Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 862.561. Overigens is in bovenstaande berekening geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

De liquiditeit voor 2020 is groter dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (ondergrens 0,75). In vergelijking met 2019 is de liquiditeitspositie gedaald.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

Definitie rentabiliteit: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
<i>Resultaat</i>		59.897		260.502
Totaal baten	6.967.745		6.422.353	
Financiële baten	324		157	
<i>Som totaal baten inclusief fin. baten</i>		6.968.069		6.422.510
Kengetal 1-jarig		0,9%		4,1%

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. De stichting heeft met de totale baten, te weten € 6.968.069, een resultaat behaald van € 59.897. Dit houdt in dat van elke euro die wordt ontvangen, afgerond € 0,01 wordt behouden en € 0,99 wordt besteed. In vergelijking met 2019 is de rentabiliteitspositie lager.

Voor de rentabiliteit heeft de onderwijsinspectie een drietal signaleringsgrenzen opgesteld. De signaleringsgrens voor de laatste 3 jaar is kleiner dan 0%, voor de laatste 2 jaar - 5% en voor het huidige boekjaar - 10%. De rentabiliteit van de stichting is in alle gevallen hoger dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie (onderwijsinspectie) weerstandsvermogen: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
<i>Eigen vermogen</i>		4.157.081		4.097.184
Totaal baten	6.967.745		6.422.353	
Financiële baten	324		157	

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
<i>Som totaal baten inclusief fin. baten</i>		6.968.069		6.422.510
Kengetal		60%		64%

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij de toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning-en-control-cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben.

Het weerstandsvermogen is voor 2020 groter dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (ondergrens 5%). In vergelijking met 2019 is het weerstandsvermogen gedaald.

Als de materiële vaste activa in mindering worden gebracht op het eigen vermogen dan is er een weerstandsvermogen van 32% (2020) en 37% (2019). De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van het weerstandsvermogen.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie huisvestingsratio: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen, gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
Huisvestingslasten	274.747		249.325	
Afschrijvingen gebouwen en terreinen	65.869		58.724	
<i>Som huisv.lasten en afschr. geb.& ter.</i>		340.616		308.049
Totale lasten	6.908.172		6.162.008	
Financiële lasten	-		-	
<i>Som totale lasten en financiële lasten</i>		6.908.172		6.162.008
Kengetal		4,9%		5,0%

De huisvestingsratio is voor 2020 lager dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (bovengrens 10%). In vergelijking met 2019 is de huisvestingsratio gestegen.

8.3 Treasuryverslag

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OC&W 2016". Het treasurystatuut van de Herman Broerenstichting is conform deze regeling opgesteld (goedkeuring Raad van Toezicht d.d. 20-12-2016 en bestuursbesluit d.d. 17-01-2017). In dit statuut wordt het treasurybeleid uiteengezet en een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie.

Net als voorgaande jaren is er terughoudend met de overtollige middelen omgegaan. Er is enkel gebruik gemaakt van rekening-courant en spaarrekeningen. Deze producten zijn afgenomen bij instellingen die aan de voorwaarden voldoen zoals beschreven in het treasurystatuut. Verder heeft de stichting een Mastercard met een bestedingslimiet van 250 euro. Er zijn geen leningen aangetrokken en is er ook geen gebruikgemaakt van derivaten. Om niet over de drempel van negatieve rente te komen, zijn in 2020 de overtollige middelen verspreid over verschillende rekeningen.

Hierna volgt een overzicht per balansdatum van diverse beleggingen met vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar.

Omschrijving	31 december 2020		31 december 2019		Looptijd
	€	€	€	€	
Mastercard	358		393		Dir. opeisbaar
Rabobank rekening-courant	150.159		474.815		Dir. opeisbaar
ING rekening-courant	234.640		737		Dir. opeisbaar
<i>Subtotaal rekening-courant</i>		385.156		475.944	
Rabobank spaarrekening	1.756.791		1.760.230		Dir. opeisbaar
ING spaarrekening	499.559		810.308		Dir. opeisbaar
<i>Subtotaal spaarrekeningen</i>		2.256.350		2.570.538	
Totaal		2.641.506		3.046.482	

8.4 Analyse van het resultaat

Hierna volgt een overzicht met de afwijkingen ten opzichte van de begroting. Zie daarna de tekstuele toelichting.

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Afwijking 2020
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen OCW	6.641.066	6.258.135	382.931
Overige overheidsbijdragen	29.142	30.800	-1.658
Overige baten	297.537	139.050	158.487
Totaal baten	6.967.745	6.427.985	539.760
Lasten			
Personele lasten	5.942.003	5.918.766	23.237
Afschrijvingen	203.190	222.794	-19.605
Huisvestingslasten	274.747	262.871	11.876
Overige instellingslasten	488.232	387.489	100.743
Totaal lasten	6.908.172	6.791.921	116.251
Saldo baten en lasten	59.573	-363.936	423.509
Financiële baten en lasten	324	-	324
Resultaat	59.897	-363.936	423.833

Toelichting op het nettoresultaat

Voor 2020 was een negatief resultaat begroot van - € 363.936 met name door de bekostiging tot en met juli 2020. Door de t-1 bekostigingssystematiek was deze namelijk gebaseerd op 248 leerlingen en dus minder groepen dan waarmee is gestart in schooljaar 2019/2020 (279 leerlingen). Verder lagen ten grondslag aan het negatief begroot resultaat extra kosten voor inhuur leraren (- € 100.000) en voor het jubileum 50 jaar Herman Broerenstichting. Het gerealiseerde resultaat in 2020 komt € 423.833 hoger uit. De belangrijkste oorzaken voor dit betere resultaat worden hierna genoemd in de toelichting op de baten en lasten.

Toelichting baten

De totale baten zijn € 539.760 hoger dan begroot. Het grootste deel komt door meer rijksbijdragen OCW (+ € 382.931). De overige overheidsbijdragen en overige baten zijn respectievelijk € 1.658 minder en € 158.487 hoger dan begroot.

Rijksbijdragen OCW (+ € 382.931)

Deze bijdragen vallen hoger uit door met name meer bekostiging (+ € 278.000) voor onder meer dekking van de nieuwe CAO (looptijd maart 2019 t/m december 2020). Ten tijde van het opstellen van de meerjarenbegroting 2020-2023 was deze CAO nog niet afgesloten. Overigens zijn er in 2020 ook weer extra

personeelslasten geweest als gevolg van de CAO. De gelden vanuit de prestatiebox zijn ingezet voor professionalisering van de leraren.

Verder zijn er meer middelen ontvangen voor werkdrukvermindering (+ € 56.000) en zijn er meer overige middelen van samenwerkingsverbanden (+ € 45.000) ontvangen voor arrangementen, kwaliteitsimpulsen enz.

Overige overheidsbijdragen (- € 1.658)

De overige overheidsbijdragen vallen lager uit door een correctie op een oude investeringssubsidie.

Overige baten (+ € 158.487)

De overige baten vallen 158.487 euro hoger uit door extra toekenning van subsidie voor het ESF-project arbeidstoeileiding 2018-2019 (+ € 57.000) en meer subsidie voor het project SZW-impuls (+ € 28.000). Bovendien is er een eenmalige uitkering (+ € 78.000) via het Participatiefonds ontvangen om eventuele aanpassingen in het functiegebouw, als gevolg van de nieuwe CAO, te kunnen bekostigen.

Toelichting lasten

De totale lasten zijn € 116.251 hoger dan begroot. Dat komt door de personele lasten (+ € 23.237). Verder zijn er € 11.876 meer huisvestingslasten en € 100.743 meer overige instellingslasten. De afschrijvingen zijn uiteindelijk € 19.605 lager dan begroot.

Personele lasten

Het budget voor personele lasten wordt met € 23.237 euro overschreden. Deze overschrijding is beperkt door:

- Vrijval van personele voorzieningen (- € 90.000).
- Door corona minder uitgaven voor nascholing (- € 45.000).
- Minder kosten voor zorgmedewerkers (- € 12.000).

Zonder deze meevallers zou er in 2020 een grotere overschrijding in de personele lasten zijn, met name door:

- Een eenmalige uitkering conform de nieuwe CAO.
- Structurele loonsverhogingen conform CAO (inclusief wijzigingen in het functieboek).
- De uitgaven van de extra middelen voor werkdrukvermindering.
- Meer inhuur van leraren via een detacheringsbureau.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten komen € 19.605 lager uit, omdat niet het volledige bedrag dat voor investeringen begroot was, besteed is. In 2020 is er in totaal € 452.484 geïnvesteerd (begroot € 526.418). Verder heeft het moment van aanschaf ook enig effect op de afschrijvingslasten.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 11.876 hoger, met name door de lasten voor klein onderhoud gebouwen. Er waren een aantal noodzakelijke werkzaamheden die niet waren voorzien. Zo heeft er desinfectie van de waterleidingen plaatsgevonden met het oog op legionella.

Overige instellingslasten

De overige lasten laten per saldo een overschrijding zien van € 100.743. Een aantal relatief grote overschrijdingen binnen deze post komen door Corona. Zo is dat het geval bij porto/telecommunicatie (+ € 15.218), ICT hard- en software (+ € 8.928) en huishoudelijke kosten (+€ 17.533).

Een post waar geen rekening mee was gehouden, is boekverlies op vaste activa (+ € 53.568). Zo is er in 2020 nieuw schoolmeubilair aangeschaft, maar het oude schoolmeubilair was nog niet volledig afgeschreven. Ongeveer 1/3 van het boekverlies wordt hierdoor veroorzaakt. De resterende 2/3 van het boekverlies is het gevolg van het opschonen/actualiseren van de hele historische activelijst.

Financiële baten

De financiële baten zijn hoger uitgevallen. Bij de begroting is uitgegaan van geen rente-inkomsten.

8.5 Financiële positie op balansdatum

Onderstaand de balans per 31 december 2020 in vergelijking met 31 december 2019. Na de balans volgt een korte toelichting.

Activa	2020	2019	Passiva	2020	2019
	€	€		€	€
Materiële vaste activa	1.922.555	1.741.809	Eigen vermogen	4.157.081	4.097.184
Financiële vaste activa	575	575	Voorzieningen	131.133	223.528
Vorderingen	582.873	439.535	Langlopende schulden	-	15.343
Liquide middelen	2.644.772	3.049.160	Kortlopende schulden	862.561	895.024
Totaal activa	5.150.775	5.231.079	Totaal passiva	5.150.775	5.231.079

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn toegenomen, omdat er meer is geïnvesteerd dan er afgeschreven is. De afschrijvingen in 2020 zijn € 203.190 en er zijn investeringen gedaan voor een bedrag van € 452.484. Overigens zijn er ook desinvesteringen geweest als gevolg van het opschonen van de historische activelijst. Door de desinvesteringen wordt de toename in materiële vaste activa wat beperkt.

Er is in 2020 geïnvesteerd in binnen- en buitenschilderwerk; daarbij is ook de nodige houtrot aangepakt. Verder is de akoestiek in de aula van VSO Delft verbeterd. Ook is het nodige geïnvesteerd in leermethodes, zoals de methode 'werken aan' en in lego. In 2020 is verder de voorraad iPads voor beide locaties uitgebreid. Er is een relatief grote investering geweest in nieuw schoolmeubilair. Tenslotte is er in 2020 geïnvesteerd in een tweede schoolbus voor de locatie Delft; deze wordt betaald uit de middelen voor werkdrukvermindering.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn in 2020 niet toegenomen. Het volledige bedrag van € 575 per eind 2020 is voor waarborgsommen voor de tankpassen die voor de schoolbussen gebruikt worden.

Vorderingen

De toename van de vorderingen met € 143.338 heeft te maken met een vordering op de gemeente van € 58.800 voor aanpassingen aan één van de gebouwen. Verder is er eind 2020 nog een te ontvangen nabetaling van ongeveer € 32.000 voor het ESF project 2018-2019 verwerkt. Daarnaast is de vordering op het ministerie toegenomen met ongeveer € 50.000. Het eind 2020 openstaande bedrag heeft ook hoofdzakelijk te maken met deze vordering op het ministerie in verband met de rijksbijdrage personeel. Deze vordering loopt aan het eind van het schooljaar 2020/2021 af naar € 0.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn met € 404.389 afgenomen. Voor een gedetailleerd overzicht van deze afname wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht dat onderdeel is van de jaarrekening.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen neemt toe met € 59.897; dat komt door het positieve resultaat in 2020.

Voorzieningen

De voorzieningen jubilea en duurzame inzetbaarheid nemen toe. Per saldo nemen de totale personele voorzieningen af door de vrijval van de voorziening langdurig zieken (- € 112.406). Deze voorziening heeft te maken met medewerkers van wie de verwachting (eind 2019) was dat ze ziek de stichting zouden verlaten. Die verwachting is er nu niet meer.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn gecorrigeerd (afgelost) in 2020. Onder deze post viel een vooruit ontvangen investeringssubsidie. Net als alle andere investeringssubsidies wordt deze vanaf 2020 zichtbaar in mindering gebracht op de materiële activa.

Kortlopende schulden

In totaal zijn de kortlopende schulden met € 32.463 afgenomen, door de afwikkeling in 2020 van een ontvangen voorschot voor de subsidie SZW-impuls. Het grootste deel van deze schuld betreft overigens kortetermijn-verplichtingen in de personele sfeer, zoals belastingen, pensioenpremies en vakantiegeld.

Vrij besteedbaar vermogen en signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen

Voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie is een buffer nodig. Uitgaande van de zogenaamde bufferliquiditeit wordt voor de Herman Broerenstichting 12% van de totale baten als benodigde liquiditeit gezien voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie. Eind 2020 zit de stichting op 23% (2019: 28%). Hiermee is de financiële buffer niet te laag of te hoog, maar valt deze binnen de bandbreedte.

Dit jaar heeft de onderwijsinspectie een nieuwe formule ontwikkeld om te bepalen of er bij een bestuur mogelijk sprake is van te veel reserve (bovenmatig eigen vermogen). Uit deze formule komt een signaleringswaarde, ook wel bekend als normatief eigen vermogen. Komt het eigen vermogen van een bestuur boven de signaleringswaarde dan is dit een indicatie dat een bestuur mogelijk te veel eigen vermogen ongebruikt laat. Onderstaand wordt het eigen vermogen van eind kalenderjaar 2020 afgezet tegen de signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen. Daarna volgt nog een korte toelichting.

Kalenderjaar 2020		
	€	€
Totaal eigen vermogen	4.157.081	
Privaat eigen vermogen	29.504	
Feitelijk eigen vermogen		4.127.557
Signaleringswaarde bovenmatige reserve		2.237.864
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen		1.889.713

Volgens de berekening is er eind 2020 mogelijk € 1.889.713 te veel aan eigen vermogen. Dat bedrag loopt overigens door verwachte investeringen en resultaten af naar € 834.950 eind 2023 (zie paragraaf 9.3.4). Let wel: met betrekking tot het mogelijk hebben van een teveel aan eigen (bovenmatig) eigen vermogen, zie onderstaand citaat van de onderwijsinspectie:

“Voor alle duidelijkheid: de rekenmethode is geen formule die alle uitzonderingen probeert te vangen; er zijn veel bijzondere omstandigheden denkbaar. Het is dan ook nadrukkelijk niet bedoeld als norm, zoals geen enkele signaleringswaarde van de inspectie een norm is. Niet een norm om besturen blind op af te rekenen. En ook geen norm waarbij een bestuur zou kunnen denken: als we hieronder blijven, hoeven we verder niets te verantwoorden. Want het is juist essentieel dat schoolbesturen hun keuzes helder aan hun omgeving verantwoorden.”

Met het citaat als vertrekpunt is besloten om eerst in 2021 een gekwantificeerde risicoanalyse uit te laten voeren om mede op basis daarvan nauwkeuriger te bepalen of en hoeveel bovenmatig eigen vermogen er in de komende jaren is. Vervolgens zal er in samenspraak met de directie, MR en RvT een bestedingsplan voor het bovenmatig eigen vermogen worden gemaakt. Het bestedingsplan wordt in de komende meerjarenbegroting (2022-2025) verwerkt.

9 Continuïteitsparagraaf

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de te verwachten ontwikkelingen in de leerlingaantallen, FTE, baten en lasten voor de jaren 2021-2023 alsmede de ontwikkelingen in de vermogenspositie. Daarbij gaan wij in op de belangrijkste uitgangspunten die als grondslag hebben gediend voor de prognoses 2021-2023. Vervolgens wordt er een toelichting gegeven op het interne risicobeheersingssysteem en de belangrijkste risico's. Daarna wordt er nog gekeken naar de ontwikkeling van een aantal kengetallen en het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen op lange termijn en volgt er een verantwoording van de Raad van Toezicht.

9.2 Leerlingen en bestuursformatie

Per begin schooljaar 2020/2021 zijn er 269 leerlingen gestart bij de Herman Broerenstichting. Dat zijn 10 leerlingen minder dan bij de start van schooljaar 2019/2020. Op basis van de prognose in de meerjarenbegroting 2021/2024 van de locaties wordt voor schooljaar 2021/2022 een stijging van 4 leerlingen verwacht. Het schooljaar 2022/2023 start vervolgens met 2 leerlingen meer. In schooljaar 2023/2024 is er geen groei of krimp. De formatie krimpt in 2021/2022, omdat het totaal aan onderwijsassistenten teruggebracht is naar de norm. In de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024 zijn er geen wijzigingen in de formatie.

Per 1 oktober	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Leerlingaantal	269	273	275	275
<i>Personele bezetting in</i>				
Bestuur en management	3,05	3,05	3,05	3,05
Personeel primair proces*)	42,06	42,92	42,92	42,92
Ondersteunend personeel	40,59	37,95	37,95	37,95
Totaal	85,70	83,92	83,92	83,92

*) Realisatie 2020 inclusief 0,6 fte externe inzet.

9.3 Financiële informatie

9.3.1 Meerjarenbegroting 2021 -2023

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
	€	€	€	€
Leerlingaantal per 1 okt t-1	279	269	273	275
Baten				
Rijksbijdragen	6.641.066	€ 6.927.446	€ 6.853.965	€ 6.931.082
Overige overh.bijdr. en -subs.	29.142	€ 29.500	€ 29.500	€ 29.500
Overige baten	297.537	€ 138.180	€ 138.180	€ 138.180
Totaal baten	6.967.745	€ 7.095.126	€ 7.021.645	€ 7.098.762
Lasten				
Personeelslasten	5.942.003	€ 6.143.788	€ 6.161.876	€ 6.211.691
Afschrijvingen	203.190	€ 255.781	€ 271.634	€ 269.438
Huisvestingslasten	278.745	€ 277.826	€ 273.826	€ 273.826
Overige lasten	488.232	€ 400.559	€ 378.852	€ 378.852
Totaal lasten	6.908.172	€ 7.077.954	€ 7.086.187	€ 7.133.807
Saldo baten en lasten	59.573	€ 17.172	€ 64.542-	€ 35.044-
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	324	-	-	-

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Financiële lasten	-	-1.375	-	-
<i>Saldo fin. baten en lasten</i>	324	-1.375	-	-
Netto resultaat	59.897	€ 15.797	€ 64.542-	€ 35.044-

Toelichting op het nettoresultaat

Het exploitatieresultaat voor 2021 is € 15.797 positief. Dat komt door meer bekostiging door een gemiddeld hoger leerlingaantal ten opzichte van 2020. Daarnaast zijn er minder extra kosten voor inhuur van leraren en de kosten voor het jubileum 50 jaar Herman Broerenstichting vallen weg. In de jaren 2022 en 2023 worden negatieve resultaten verwacht (respectievelijk -€ 64.542 en -€ 35.044) als gevolg van gemiddeld lagere leerlingaantallen en stijgende loonkosten door tredestijgingen.

Toelichting op de baten

De rijksbijdragen zijn in 2021 hoger dan in 2020, omdat in de eerste 7 maanden van 2021 bekostigd wordt op basis van 279 leerlingen (01-10-2019). In 2020 werd in de eerste 7 maanden bekostigd op basis van 248 leerlingen (01-10-2018). De stijging blijft nog beperkt, omdat er vanaf 2021 minder baten verwacht worden uit de groeiregeling. De mutaties in de rijksbijdragen over de periode 2022-2023 zijn gekoppeld aan de wijzigingen in de leerlingaantallen (269 en 273) en door meer bekostiging door stijgingen in het gemiddeld gewogen leeftijd van de leraren.

De overige overheidsbijdragen zullen de komende jaren stabiel zijn en blijven ongeveer gelijk aan de inkomsten van 2020.

Door het wegvallen van incidentele baten zijn ook de overige baten over de periode 2021-2023 lager dan in 2020. Zo is er in 2020 via het Participatiefonds een eenmalige uitkering ontvangen om aanpassingen in het functiegebouw te bekostigen.

Toelichting op de lasten

De totale personele lasten zijn in 2021 hoger dan in 2020. Dat komt door:

- Uitbreiding administratief medewerker (0,6 fte).
- Uitbreiding maatschappelijke werker (0,4 fte).
- Een groep meer in het Westland.
- Nascholing terug op het gewenste niveau.
- Uitbreiding van het aantal uren externe ondersteuning ICT.

De stijging in de personele lasten vanaf 2021 is het gevolg van de jaarlijkse tredestijgingen in de schalen. Overigens blijven de stijgingen nog beperkt, omdat begroot is dat het totaal aan onderwijsassistenten door natuurlijk verloop per schooljaar 2021/2022 teruggebracht is naar de norm.

In de periode 2021-2023 wordt in totaal € 1.213.514 geïnvesteerd in gebouwen (inclusief groot onderhoud), meubilair, methodes, inventaris en apparatuur en ICT. Als gevolg daarvan liggen de afschrijvingen op een hoger niveau dan in 2020. In de periode 2021-2023 zijn de afschrijvingen € 825.477.

Als de extra uitgaven in klein onderhoud in 2020 buiten beschouwing worden gelaten, zijn de huisvestingslasten de komende jaren op een hoger niveau dan in 2020. Dat heeft te maken met de locatie aan de Borneostraat die er met ingang van schooljaar 2020/2021 bijgekomen is.

De overige lasten zijn in 2021 lager dan in 2020. Dat heeft te maken met kosten voor het jubileum '50 jaar Herman Broerenstichting' die er in 2021 niet meer zijn. Daarnaast is er in 2020 ook een eenmalig boekverlies (€ 53.568) gerealiseerd op de materiële vaste activa. In de jaren 2022 en 2023 nemen de overige lasten met nog eens € 22.000 af. Dat komt met name door met corona samenhangende kosten die wegvallen (mondkapjes, reinigingsdoekjes, verzenden van huiswerk etc.).

Enkele posten binnen de overige lasten nemen overigens wel structureel toe. Zo wordt er rekening gehouden met het afsluiten van een cyberverzekering en extra bankkosten om negatieve rente te vermijden. Een ander

voorbeeld betreft de kosten voor eigen vervoermiddelen die toenemen door de tweede schoolbus voor de locatie Delft.

Ten slotte is er in 2021 door negatieve rente sprake van een negatief saldo financiële baten en lasten (€ -1.375). Het negatieve saldo blijft nog beperkt, omdat in 2021 overgestapt is naar schatkistbankieren, waardoor negatieve rente wordt vermeden. Het effect van schatkistbankieren werkt door in 2022-2023. Daarom staat het saldo financiële baten en lasten voor deze periode op € 0.

9.3.2 Balansprognose

De activazijde van de balans geeft een overzicht van de materiële vaste activa en vlottende activa. Onder de materiële vaste activa vallen onder andere investeringen in gebouwen, inventaris en leermiddelen. De vlottende activa betreffen de liquide middelen (kas- en bankgelden) en vorderingen.

De passivazijde van de balans laat zien met welk soort vermogen de activa zijn gefinancierd: met eigen vermogen (bestaande uit algemene reserves en bestemmingsreserves) of met vreemd vermogen (voorzieningen en schulden). Positieve resultaten in een bepaald jaar verhogen het eigen vermogen; negatieve resultaten verlagen het eigen vermogen.

De balansprognose is afgeleid van de investeringsbegroting en meerjarenexploitatie, zoals deze in de goedgekeurde meerjarenbegroting 2021-2024 zijn opgenomen. Het resultaat, de investeringen en de afschrijvingen van 2020 zijn hieronder verwerkt in de prognose 2021-2023. Bovendien wordt in de prognose 2023 rekening gehouden met de nieuwe bekostigingssystematiek die in dat jaar ingaat. Daarom zijn er verschillen met de meerjarenbalans in de meerjarenbegroting. De wijzigingen werken door in de kengetallen en het verloop van het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen. Meer informatie over de effecten van de bekostigingssystematiek volgt hierna in de toelichting op de activa en passiva.

	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
	€	€	€	€
Activa				
Materiële vaste activa	1.922.555	2.439.778	2.440.154	2.339.216
Financiële vaste activa	575	575	575	575
Totaal vaste activa	1.923.130	2.440.353	2.440.729	2.339.791
Vorderingen	582.873	522.914	516.790	85.217
Liquide middelen	2.644.772	2.122.274	2.053.169	2.100.095
Totaal vlottende activa	3.227.645	2.645.187	2.569.959	2.185.311
Totaal activa	5.150.775	5.085.540	5.010.668	4.525.103
Passiva				
<i>Eigen vermogen</i>	<i>4.157.081</i>	<i>4.172.878</i>	<i>4.108.336</i>	<i>3.621.292</i>
waarvan publiek vermogen	4.127.577	4.143.374	4.078.832	3.591.778
waarvan privaat vermogen	29.504	29.504	29.504	29.504
Voorzieningen	131.133	170.028	166.528	165.528
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	862.561	742.634	735.824	738.282
Totaal passiva	5.150.775	5.085.540	5.010.668	4.525.103

Toelichting op de vaste activa

In de jaren 2021, 2022 en 2023 nemen de materiële vaste activa in waarde toe, omdat de investeringen hoger zijn dan de afschrijvingen. Naast de investeringen in schoolpleinen en meubilair voor de groepen staan er nog andere investeringen gepland. Zo zijn er ook investeringen in leermiddelen, afgeschreven computersystemen en tablets.

In de financiële activa zullen de komende jaren ten opzichte van 2020 geen wijzigingen zijn.

Toelichting op de vlottende activa

De vorderingen fluctueren in 2021 t/m 2022 met name door de vordering op het ministerie van OCW in verband met een afwijkend betaalritme. In 2023 is er door de nieuwe bekostigingssystematiek geen vordering meer op het ministerie van OCW. Hierdoor dalen de vorderingen in 2023.

De liquide middelen nemen in 2021 met name af als gevolg van de investeringen in dat jaar (- € 773.004). De afschrijvingen (+ € 255.781) en het resultaat (+ € 15.797) compenseren de afname in liquide middelen enigszins. Deze variabelen (investeringen, afschrijvingen en resultaat) liggen ook hoofdzakelijk ten grondslag aan de veranderingen in de liquide middelen in de jaren 2022 en 2023.

Toelichting op de passiva

Ten opzichte van 2020 stijgt het eigen vermogen in 2021 door het begrote positief resultaat in dat jaar (- € 15.797). De jaren daarna daalt het eigen vermogen door de negatieve resultaten. In 2023 zijn in het eigen vermogen ook de negatieve gevolgen van de nieuwe bekostigingssystematiek verwerkt. Door de nieuwe bekostigingssystematiek nemen vanaf 2023 de rijksbijdragen voor de personele kosten in drie jaar toe naar 1,7%. Tegelijkertijd vervalt de groeiregeling. Door het direct wegvallen van de groeiregeling en in drie jaren groeien naar een plus van 1,7% is er in 2023 een negatief effect van ongeveer € 14.000. Verder is het gevolg van de nieuwe bekostigingssystematiek dat de per eind 2022 bestaande vordering op OCW in 2023 afgeboekt moeten worden, omdat deze niet meer uitbetaald wordt. Het afboeken heeft een negatief effect van ongeveer € 438.000. Deze twee bedragen zijn in mindering gebracht op het eigen vermogen in de prognose voor 2023.

De voorzieningen nemen in 2021 ten opzichte van 2020 toe. Dat komt door de voorziening langdurig zieke werknemers: op basis van het verleden wordt verwacht dat er wel weer een voorziening gevormd moet worden. In de jaren daarna nemen de voorzieningen geleidelijk af als gevolg van de verwachting dat de gemiddelde vertrekkans van personeel zal stijgen, wat een daling voor de voorziening jubilea tot gevolg heeft.

In 2021 nemen de kortlopende schulden per saldo af, met name door de verwachting minder overlopende posten te hebben. In 2022 en 2023 zijn de kortlopende schulden min of meer stabiel.

9.3.3 Kengetallen

	Signaleringswaarde onderwijsinspectie	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Solvabiliteit 2	kleiner dan 30%	83%	85%	85%	80%
Liquiditeit	kleiner dan 0,75	3,7	3,6	3,5	3,0
Rentabiliteit (1-jarig)	lager dan -10%	0,9%	0,2%	-0,9%	-0,7%
Weerstandvermogen	kleiner dan 5%	60%	59%	59%	51%
Huisvestingsratio	groter dan 10%	4,9%	4,7%	4,8%	4,8%

Uit de berekende kengetallen blijkt dat de stichting de komende jaren boven/binnen de signaleringswaarden van de onderwijsinspectie blijft.

Dat betekent onder meer dat de stichting ook de komende jaren aan haar korte- en langetermijnverplichtingen kan voldoen. De continuïteit is niet in gevaar, ondanks dat in 2023 de vordering op het ministerie van OCW afgeboekt moest worden als gevolg van de vereenvoudiging in de bekostiging/andere bekostigingssystematiek. De aanzienlijke investeringen in de komende jaren in verbetering van het onderwijs(-klimaat) en de tekorten in 2022 en 2023 hebben wel enige impact, maar er blijft de komende jaren nog voldoende buffer over om onzekerheden in de exploitatie op te vangen. Ten slotte kan vermeld worden dat de huisvestingslasten de komende jaren niet overmatig zijn.

9.3.4 Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen

	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
	€	€	€	€
Totaal eigen vermogen	4.157.081	4.172.878	4.108.336	3.621.292
Privaat eigen vermogen	29.504	29.504	29.504	29.504
Feitelijk eigen vermogen	4.127.577	4.143.374	4.078.832	3.591.778
Signaleringswaarde bovenmatige reserve	2.237.864	2.754.375	2.786.874	2.756.838
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	1.889.713	1.389.000	1.291.959	834.950

Uit de berekende signaleringswaarde blijkt dat we de komende jaren (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen hebben. Door investeringen, negatieve resultaten en het afboeken van de vordering op het ministerie van OCW loopt dit bedrag wel met ruim € 1.000.000 euro af. In 2021 zal mede op basis van een gekwantificeerde risicoanalyse nauwkeuriger bepaald worden of en hoeveel bovenmatig eigen vermogen er de komende jaren is. Vervolgens wordt er bij bovenmatig eigen vermogen een bestedingsplan opgesteld dat verwerkt wordt in de meerjarenbegroting 2022-2025.

9.4 Strategisch Beleid

In 2018 is het strategisch beleidsplan van de Herman Broerenstichting voor de jaren 2018-2022 geschreven. Naast de medewerkers van het bestuursbureau hebben ook de directieleden, de leden van de Commissie van Begeleiding en de leden van de Raad van Toezicht hieraan meegewerkt. Het strategisch beleidsplan is leidend voor de schoolplannen 2019-2023 die door de beide locaties gemaakt zijn. Door per locatie een schoolplan te schrijven, is er meer ruimte voor eigen beleid van het schoolteam. Gevolgen van gewijzigde in- en uitstroom van leerlingen zullen ook in de schoolplannen worden meegenomen.

9.5 Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersingssysteem is onderdeel van de planning-en-control-cyclus. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting worden risico's en kansen besproken in het bestuursoverleg en (indien mogelijk) meegewogen in de begroting. De liquiditeitsprognose is een belangrijk onderdeel van de meerjarenbegroting. Aan de hand hiervan wordt bepaald of er voldoende geld beschikbaar is voor toekomstige investeringen en onvoorziene uitgaven. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting voor de jaren 2021-2024 is de liquiditeitsprognose een belangrijke indicator geweest om investeringen en strategische keuzes onder de loep te nemen.

9.6 Risicobeheersing

Prognose leerlingaantallen

Het schatten van de leerlingaantallen is een zorgvuldig proces waar veel tijd aan wordt besteed. De MT-leden en de directeuren van de locaties worden nauw betrokken bij dit proces. Toch blijft het een schatting; de realiteit wijkt daar meestal van af. Een leerling minder of meer betekent € 15.324 – € 32.705 minder of meer baten. Daarnaast is de bekostiging in het onderwijs gebaseerd op de T-1 systematiek. Dat betekent dat het effect van de afwijking tussen schatting en realiteit pas een jaar later in de bekostiging wordt verwerkt. Is er sprake van groei in het jaar ten opzichte van T-1 dan is er een (tijdelijk) tekort in de bekostiging voor dat jaar. Is er sprake van krimp dan leidt dat tot een te ruime personele bezetting waar geen bekostiging voor is.

Beheersmaatregelen:

- De prognose van leerlingaantallen wordt gedurende een jaar gemonitord, zodat tijdig op fluctuaties kan worden gereageerd.
- Bij groei in de leerlingaantallen ten opzichte van T-1 zal gebruik gemaakt worden van de reserve om het (tijdelijk) tekort in de bekostiging te overbruggen.
- Bij krimp in de leerlingaantallen ten opzichte van T-1 zal door natuurlijk verloop de personele bezetting teruggebracht worden naar het gewenste niveau. In dit geval werkt de T-1 systematiek in de bekostiging mee: dat biedt immers de ruimte van een jaar om de daling te realiseren.

Bekostiging zorgmedewerkers

De bekostiging van de zorgmedewerkers voor de EMB-leerlingen wordt vergoed op basis van de Jeugdwet, de gewijzigde Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg (Wlz). Hiertoe voeren de zorgcoördinatoren en de schoolmaatschappelijk werker oudergesprekken om de zorgindicaties aan te vragen. Voor de meeste leerlingen is dit te realiseren.

De zorginstellingen geven aan dat de vergoeding die zij ontvangen ontoereikend is. Deze vergoeding is o.a. gebaseerd op 8 leerlingen in de groep gedurende het gehele schooljaar. Dit aantal wordt niet altijd gehaald. Daarnaast verwachten de zorginstellingen van ouders dat zij een deel van hun PGB omzetten naar ZIN (Zorg In Natura). Dat wordt niet door alle ouders geaccepteerd.

Beheersmaatregelen:

- Op basis van inschattingen wordt een deel van de inkomsten die gekregen wordt voor de bijzondere bekostiging van EMB-leerlingen gereserveerd om het (eventuele) verschil die de zorginstellingen realiseren te vergoeden.

Lerarentekort

In de afgelopen jaren zijn we geconfronteerd met vacatures voor leraren die niet ingevuld konden worden, omdat er geen gekwalificeerd personeel kon worden gevonden. Dit is opgelost door een bureau in te schakelen die professionals detacheert in het onderwijs. De kosten hiervan liggen gemiddeld 86% hoger dan bij een normale aanstelling. Overigens lukt het niet altijd om via dit bureau geschikt personeel te vinden.

Beheersmaatregelen:

- In de begroting van 2021 hebben we rekening gehouden met een gemiddelde inhuur van 0,6 fte op jaarbasis.
- We investeren op dit moment in 4 onderwijsassistenten die een opleiding tot leraar volgen. We hebben er vertrouwen in deze onderwijsassistenten in 2022 als leraren in te kunnen zetten.

Vervanging

Het invullen van vacatures door zwangerschapsverlof en langdurige ziekte is al langere tijd niet mogelijk met tijdelijke contracten, omdat we daarmee geen goed gekwalificeerd personeel krijgen. Als we dus vacatures uitzetten, dan is dat met de intentie voor een vast dienstverband. Dat kan betekenen dat we op een gegeven moment een te ruime personele bezetting hebben.

Beheersmaatregelen:

- Op basis van de afgelopen jaren verwachten we dat een te ruime personeelsbezetting via natuurlijk verloop teruggebracht kan worden tot het gewenste niveau.

Toelaatbaarheidsverklaringen

Ook in 2020 zijn we geconfronteerd met het niet toekennen van een categorie 3-bekostiging door het samenwerkingsverband, terwijl de Commissie van Begeleiding van mening was dat deze leerlingen daar wel voor in aanmerking zouden komen. Door intensief overleg zijn we vaak tot een compromis gekomen. Ook in de komende jaren zal deze hoge bekostiging een risicofactor zijn. Enerzijds vinden samenwerkingsverbanden de bekostiging te hoog, anderzijds kunnen wij deze leerlingen zonder deze hoge bekostiging niet het onderwijs geven dat zij nodig hebben.

Beheersmaatregelen:

- Door onze psycholoog is een document opgesteld over de criteria van de categorie 3-bekostiging. Dit document wordt momenteel besproken binnen de samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs. Doel hiervan is dat het intensieve overleg tot het verleden gaat behoren en er uiteindelijk geen compromis meer hoeft te worden gesloten.
- In de meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat - net als in voorgaande jaren - bij het onterecht niet toekennen van een categorie 3-bekostiging, een compromis gevonden wordt in de vorm van een arrangement.

Bijdrage huisvesting

Vanuit onderwijsorganisaties wordt al jaren bij het ministerie aangegeven dat de bijdrage voor materiële instandhouding veel te laag is. Deze materiële instandhouding wordt gebruikt voor onderhoud van de schoolgebouwen, schoonmaak, energieverbruik en leermiddelen. Gemiddeld genomen wordt door de schoolbesturen 15% meer uitgegeven voor onderhoud, 7% minder aan schoonmaak, 81% meer aan energieverbruik en 5% meer aan leermiddelen dan de bekostiging die wordt ontvangen van het rijk. Voorsnog kunnen we niet op een hogere bekostiging van de overheid rekenen.

Beheersmaatregelen:

- Om de risico's goed te beheersen, worden de meerjarenonderhoudsplannen jaarlijks geactualiseerd.
- Het tekort in de bijdrage voor materiële instandhouding wordt gedragen door de andere baten.

Onderbezetting schoolgebouwen

In het schooljaar 2020/2021 is het schoolgebouw aan de Borneostraat in gebruik genomen door de reguliere SO-groepen in Delft. De verwachting is dat zij 5 jaar in dit gebouw zullen blijven. Dit betekent dat we de komende jaren nog wel kosten hebben voor het schoolgebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 6.

Beheersmaatregelen:

- In samenwerking met de gemeente Delft is met het bestuur van het Grotius een medegebruikovereenkomst afgesloten. Zij zullen naar verwachting vanaf april 2021 het schoolgebouw in gebruik nemen en nagenoeg alle kosten m.u.v. groot onderhoud, voor hun rekening nemen.
- Door de uitgebreide renovatie van het schoolgebouw aan de Borneostraat verwachten we voor dat pand in de komende jaren geen kosten voor groot onderhoud.

Coronavirus

Bij het schrijven van de meerjarenbegroting lijkt het erop dat in het voorjaar van 2021 begonnen zal worden met vaccineren. We zullen dus nog wel even te maken hebben met corona. Een risico voor onze organisatie is met name de besmetting van het personeel.

Beheersmaatregelen:

- Voor 2021 wordt ongeveer € 16.000 euro gereserveerd voor bescherming tegen corona (reinigingsdoekjes, mondkapjes, handschoenen, handgel etc.).
- In 2021 is rekening gehouden met het eventueel moeten inhuren van leraren via een detachingsbureau.
- In januari 2021 komt er geld beschikbaar voor extra hulp in de klas. Met dit geld kunnen we extra bevoegd personeel inzetten, ondersteuners laten meehelpen en meer gastlessen mogelijk maken, bijvoorbeeld op het gebied van sport, techniek en cultuur. Op dit moment zijn de voorwaarden en het bedrag dat beschikbaar wordt gesteld nog niet bekend.

9.7 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht doet separaat verslag van haar werkzaamheden. Voor dit verslag wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

10 Rapportage Raad van Toezicht

Met dit verslag wil de Raad van Toezicht van de Herman Broerenstichting inzicht geven in haar activiteiten in 2020. Naast haar toezichthoudende taak vervult de toezichthouder ook een klankbordfunctie voor het College van Bestuur van de Herman Broerenstichting.

Samenstelling

In het reglement van de Raad van Toezicht zijn voor de leden kwaliteitsprofielen vastgesteld. Daarnaast zijn de volgende aandachtsgebieden en deskundigheden benoemd: algemeen management, onderwijskunde, financiën, juridische zaken en personeel en organisatie.

Per 1 januari 2020 is toegetreden tot de Raad van Toezicht de heer Ordelman. Per 1 augustus 2020 is de heer van der Knaap afgetreden en is opgevolgd door de heer Hardeman.

Functies per 1 augustus 2020

Binnen de Raad van Toezicht zijn de volgende functies en aandachtsgebieden verdeeld:

Voorzitter: Dhr. A.J. Strooker met het aandachtsgebied algemeen management.

Vicevoorzitter: Mevr. I.R. Borgdorff met het aandachtsgebied juridische zaken.

Gedelegeerd lid: Dhr. G. Hardeman met het aandachtsgebied financiën.

Lid: Dhr. F. van der Pal met het aandachtsgebied Personeel en Organisatie.

Lid: Dhr. H.A. Ordelman met het aandachtsgebied onderwijskunde.

Nevenactiviteiten

Een aantal leden verricht, naast hun dagelijkse werkzaamheden, de volgende nevenactiviteiten:

- Dhr. A.J. Strooker:
 - President Lions Princestad te Delft
 - Secretaris Navah
- Dhr. N.J.M. van der Knaap:
 - Voorzitter KansPlus afd. Westland
 - Voorzitter samenwerkende ouderverenigingen Westland
 - Voorzitter Stichting Vrienden van Myosotis
 - Voorzitter FeVoWest
 - Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein gemeente Westland
 - Penningmeester PCI Naaldwijk/Maasdijk
- Mevr. I.R. Borgdorff:
 - Voorzitter Rotary Westland

Toezichtkader

Jaarlijks wordt door de Raad van Toezicht met de bestuurder één ijkpunt uit het toezichtkader besproken. Het toezichtkader van de Herman Broerenstichting omvat de volgende ijkpunten:

- Strategievorming, bijvoorbeeld de toekomst van de stichting.
- Realisatie van beleid: zijn de beleidsdoelstellingen van het afgelopen jaar gehaald.
- Financiële continuïteit: zijn er bijvoorbeeld voldoende middelen om de leerlingen goed onderwijs te geven.
- Relatie met interne en externe belanghebbenden, zoals ouders, gemeente, instellingen.
- Kwaliteit van bestuur, bijvoorbeeld hoe wordt de school geleid.

Werkwijze

De Raad van Toezicht kent een integrale verantwoordelijkheid.

De toezichthouder heeft het recht te kunnen beschikken over alle informatie aangaande de Herman Broerenstichting en de scholen van de Stichting, en is bevoegd inzage te nemen in alle boeken, bescheiden, overige gegevensdragers en correspondentie van de stichting.

Vergaderingen

De vergaderingen zijn, in tegenstelling tot de bestuursvergaderingen, niet openbaar. De agenda volgt de jaarcyclus van het primair onderwijs. Voor elke vergadering wordt de agenda aangevuld met actuele onderwerpen, eventuele risico's en onderwerpen die de aandacht vergen.

De Raad van Toezicht heeft in 2020 zeven maal vergaderd (op 11 februari, 21 april, 19 mei, 16 juni, 14 juli, 27 oktober en 15 december). De vergaderingen worden gehouden op het bestuursbureau in aanwezigheid van de bestuurder. De onderwerpen waarover gesproken is, waren onder andere:

- Verbouwing Borneostraat
- Jubileum Herman Broerenstichting 50 jaar
- Rooster van aftreden
- Vervulling vacatureruimte Raad van Toezicht
- Bestuursformatieplan 2020/2021
- Coronacrisis
- Schatkistbankieren
- Bestuursverslag 2019
- Toezichtkader: IJkpunt realisatie beleid
- Actualisering functieboek en financiële dekking
- Accountantskeuze

Om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen de organisatie ontvangt de Raad van Toezicht bij elke vergadering 'highlights', waarin de laatste ontwikkelingen genoemd worden op het gebied van personeel, onderwijs, financiën en organisatie/huisvesting.

In 2019 werd goedkeuring verleend aan:

- De jaarverantwoording 2019
- De Meerjarenbegroting 2021-2024
- Overgang naar schatkistbankieren
- Het bezoldigingsmaximum topfunctionarissen

In de vergadering van 14 juli 2020 heeft de Raad van Toezicht besloten dat de accountantscontrole van 2020 zal worden verricht door Horlings Nexia Onderwijsaccountants.

De Raad van Toezicht bespreekt periodiek (voorbereid door de bestuursmedewerker Financiën, het gedelegeerd lid en het College van Bestuur) de financiële gang van zaken aan de hand van de financiële kwartaalrapportages.

Verder wordt er intern toezicht uitgevoerd op:

- De naleving van wettelijke voorschriften
- Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige bestedingen van middelen

Overige bijeenkomsten

De Raad van Toezicht vindt het belangrijk om contact te onderhouden met de teamleden. Daartoe worden de volgende activiteiten ondernomen:

- Tweemaal per jaar overleg met de medezeggenschapsraad
In verband met de Coronacrisis is het overleg van 19 maart geannuleerd. Het overleg van 12 november vond wel doorgang. Tijdens dit overleg is gesproken over de Coronacrisis, de wijze waarop de RvT haar zelfevaluatie heeft ingericht en over de school- en jaarplannen.
- Eenmaal per jaar een locatiebezoek
Op 16 maart 2020 zou de Raad van Toezicht een locatiebezoek brengen aan de Herman Broerenschool in Naaldwijk. Als gevolg van de Coronacrisis is dit bezoek geannuleerd.
- Eenmaal per jaar overleg met de directie
Aansluitend aan het locatiebezoek vindt het overleg met de directie plaats. Ook dit overleg is geannuleerd.
- Daarnaast worden de leden uitgenodigd voor de inloopavonden van de locaties en de kerstborrel met alle medewerkers

Professionalisering

De Raad van Toezicht evalueert zichzelf formeel een keer per jaar, zonder aanwezigheid van de bestuurder. De zelfevaluatie is erop gericht de toezichthoudende taken, het verloop van de vergaderingen van afgelopen jaar,

de samenwerking met de bestuurder, het contact met de medezeggenschapsraad en met de directie tegen het licht te houden en het functioneren te verbeteren.

Deze zelfevaluatie vraagt om zelfreflectie, openheid en eerlijkheid. Immers, wie controleert de Raad van Toezicht? Op 25 februari 2020 heeft de Raad van Toezicht serieuze invulling gegeven aan het proces van zelfevaluatie aan de hand van open vragen, daarbij het toezichtkader in het oog houdend. In open en kritische gesprekken is gekeken naar verbeterpunten in het functioneren van de Raad van Toezicht. Het doel hiervan is het functioneren te optimaliseren om scherp en tijdig te zien wat er speelt en om zo adequaat te kunnen interveniëren indien een noodzakelijke situatie daarom zou vragen.

Werkgeverstaak

De werkgeverstaak van de Raad van Toezicht houdt in het vaststellen van arbeidsvoorwaarden, benoemen en beoordelen van de bestuurder en ingrijpen indien dat nodig mocht zijn. Verder heeft zij wettelijk een toezichthoudende taak en is zij tevens klankbord voor het bestuur.

Het bestuur is het besluitvormend orgaan: het bestuur bestuurt en neemt dus alle beslissingen. Het bestuur kan op de hoofdlijnen en op specifieke onderdelen niet zonder medewerking en goedkeuring van de toezichthouder.

De vicevoorzitter en een lid van de Raad van Toezicht hebben in mei 2020 een functioneringsgesprek met de bestuurder gevoerd, waarin de wijze waarop de bestuurder in 2019/2020 zijn functie heeft uitgeoefend, welke positief is beoordeeld.

Formele decharge over het door de bestuurder in 2020 gevoerde beleid komt pas aan de orde bij het goedkeuringsproces van de jaarrekening 2020.

Bezoldiging

De leden van de Raad van Toezicht krijgen, ter bestrijding van onkosten, een vergoeding van € 1.500 per jaar toegekend.

Ten slotte

De Raad van Toezicht heeft in alle contacten en gesprekken een grote gedrevenheid geproefd om in een moeilijke periode van lockdown, ziektemeldingen en nieuwe regels, het onderwijs voor de leerlingen te optimaliseren en de onderlinge verbondenheid te bestendigen. De onderwijsgegenden en het ondersteunend personeel zijn daar op uitstekende wijze in geslaagd. Zo werd de saamhorigheid mede zichtbaar in de activiteiten met betrekking tot het prachtige feest rondom het 50-jarig bestaan. Zichtbaar blijven verbinden nu, geeft hoop voor morgen. De Raad spreekt dankbaarheid uit hiervan getuige te mogen zijn en grote waardering voor een ieder die zich met hart en ziel op deze wijze inzet voor de school en haar leerlingen.

11 Jaarrekening

Grondslagen

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen c.q. aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs).

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Vergelijkende cijfers

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn, op onderstaande na (stelselwijziging), ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Aanpassing van de cijfers over 2019 is niet nodig.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Als ondergrens van te activeren zaken wordt € 1.000 (exclusief btw) toegepast.

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien er sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen voor de huisvesting. Kosten van groot onderhoud aan de schoolgebouwen worden rechtstreeks verantwoord in de staat van baten en lasten.

De kosten van groot onderhoud worden geactiveerd en afgeschreven. Als dergelijke kosten onderdeel zijn van een materieel vast actief, wordt het materieel actief verdeeld in componenten en hierop wordt dan ook afzonderlijk afgeschreven. Deze 'componentenbenadering' wordt toegepast vanaf ofwel het moment van aankoop van het actief worden toegepast of pas vanaf het moment dat groot onderhoud wordt gepleegd.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa (waarborgsom) worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en staan ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Euro
Reserve personeel		411.475
Reserve huisvesting	Bestemmingsreserve gevormd vanuit de overschotten op de bekostiging van voor 1 augustus 2006 ten behoeve van de huisvesting van de locaties in Delft en Naaldwijk.	317.785
Reserve nulmeting	Ter dekking van de afschrijvingslasten nulmeting.	690
Algemene reserve privaat		29.504

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2020 wordt bepaald. De berekening is als volgt: Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS). Voor 2020 wordt er gerekend met een rekenrente van 0,00%, waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,70% is.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de vertrekkans. Ten opzichte van 2019 is de vertrekkans met 11% niet gewijzigd. Het percentage is gebaseerd op het gemiddelde over de periode 2012-2020.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeel waarbij een opnameplan is overeengekomen. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening voor langdurig zieke werknemers

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Langlopende schulden

Onder deze post viel in 2019 een vooruit ontvangen investeringssubsidie. Deze subsidie werd als schuld gepresenteerd onder vooruit ontvangen investeringssubsidies. Deze moest eigenlijk net als de andere investeringssubsidies zichtbaar in mindering worden gebracht op de materiële activa. Deze onvolkomenheid is in kalenderjaar 2020 hersteld.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden

zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de stichting op verplichte basis premies aan pensioenfondsen. Behalve de betaling van premies heeft de stichting geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De stichting heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De stichting is volgens de CAO PO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2020 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2020 93,2%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Eventuele boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen en afschrijvingspercentages per categorie weergegeven:

Gebouwen		
• Permanent	480 maanden	2,50% per jaar
• Semi permanent	240 maanden	5,00% per jaar
• Noodlokalen	120 maanden	10,00% per jaar
• Verwarming	180 maanden	6,67% per jaar
• Alarm	120 maanden	10,00% per jaar
• Liften	180 maanden	6,67% per jaar
• Groot Onderhoud	60/240 maanden	20%/5% per jaar
Terreinen		
• Hekwerk	180 maanden	6,67% per jaar
Inventaris en apparatuur		
• Bureaus	240 maanden	5,00% per jaar
• Stoelen	120 maanden	10,00% per jaar
• Diverse huishoud. App.	240 maanden	5,00% per jaar
• Docentensets	240 maanden	5,00% per jaar
• Leerlingensets	180 maanden	6,67% per jaar
• Gaderobe	240 maanden	5,00% per jaar
Overige materiële vaste activa		
• OLP	96 maanden	12,50% per jaar
• Beamer/touchscreens	60 maanden	20,00% per jaar
• Computers/laptops	36 maanden	33,33% per jaar
• Servers	48 maanden	25,00% per jaar
• Netwerken	120 maanden	10,00% per jaar
• Vervoermiddelen	48/60 maand	25/20% per jaar
• Overige	120 maanden	10,00% per jaar

In principe wordt een activeringsgrens van € 1.000 exclusief BTW gehanteerd.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van eventuele rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

Balans per 31 december 2020 na resultaatbestemming (en vergelijkende cijfers 2019)

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
1	Activa				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	1.922.555		1.741.809	
1.1.3	Financiële vaste activa	575		575	

	<i>Totaal vaste activa</i>		1.923.130		1.742.384
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	582.873		439.535	
1.2.4	Liquide middelen	2.644.772		3.049.160	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		3.227.645		3.488.695
	Totaal activa		5.150.775		5.231.079

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
2	Passiva				
2.1	Eigen vermogen	4.157.081		4.097.184	
2.2	Voorzieningen	131.133		223.528	
2.3	Langlopende schulden	-		15.343	
2.4	Kortlopende schulden	862.561		895.024	
	Totaal passiva		5.150.775		5.231.079

Staat van baten en lasten 2020 (en vergelijkende cijfers 2019)

		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	6.641.066		6.258.135		6.234.937	
3.2	Overige overheidsbijdr.	29.142		30.800		32.099	
3.5	Overige baten	297.537		139.050		155.316	
	<i>Totaal baten</i>		6.967.745		6.427.985		6.422.353
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	5.942.003		5.918.766		5.342.291	
4.2	Afschrijvingen	203.190		222.795		195.694	
4.3	Huisvestingslasten	274.747		262.871		249.325	
4.4	Overige lasten	488.232		387.489		374.698	
	<i>Totaal lasten</i>		6.908.172		6.791.921		6.162.008
	<i>Saldo baten en lasten</i>		59.573		-363.936		260.345
6	Financiële baten en lasten						
6.1	Financiële baten	324		-		157	
	<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		324		-		157
	Resultaat		59.897		-363.936		260.502
	Resultaat na belast.		59.897		-363.936		260.502
	Netto Resultaat		59.897		-363.936		260.502

Het resultaat wordt gedeeltelijk verwerkt in de algemene reserve en gedeeltelijk in bestemmingsreserves. Zie voor details bij paragraaf "Bestemming van het resultaat".

Kasstroomoverzicht 2020 (en vergelijkende cijfers 2019)

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
<i>Saldo baten en lasten</i>	59.573		260.345	
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	203.190		195.694	
- Mutaties voorzieningen	-92.395		76.099	
<i>Totaal aanpassingen</i>		110.795		271.793
Veranderingen in werkkapitaal:				
- Vorderingen	-143.420		246.871	
- Kortlopende schulden	-32.463		208.927	
<i>Totaal veranderingen in werkkapitaal</i>		-175.883		455.798
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		-5.515		987.936
<i>Ontvangen interest</i>		406		572
<i>Betaalde interest</i>				-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-5.109		988.508
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in financiële vaste activa	-		-	
Investerings in materiele vaste activa	-452.848		-277.652	
Desinvesterings in materiele vaste activa	68.912		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-383.936		-277.652
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	-15.343		-3.390	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-15.343		-3.390
Mutatie liquide middelen		-404.389		707.466

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2020		2019	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen 1-1	3.049.160		2.341.694	
Mutatie boekjaar liquide middelen	-404.389		707.466	
Stand liquide middelen per 31-12		2.644.772		3.049.160

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

De door de stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, over te worden gedragen aan de Gemeente. Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

1.1.2	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2020					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.191.161	7.742	1.713.823	328.147	3.240.873
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	269.164	3.010	1.000.189	226.701	1.499.064
Materiële vaste activa per 01-01-2020	921.997	4.732	713.634	101.446	1.741.809
Verloop gedurende 2020					
Investerings	132.100	-	285.531	35.217	452.848
Desinvesteringen	30.464	-	524.363	92.625	647.452
Afschrijvingen	65.353	516	113.472	23.848	203.189
Afschrijvingen op desinvesteringen	28.123	-	457.792	92.625	578.540
Mutatie gedurende 2020	64.406	-516	105.488	11.369	180.747
Stand per 31-12-2020					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.292.797	7.742	1.474.991	270.739	3.046.269
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	306.394	3.526	655.869	157.924	1.123.713
Materiële vaste activa per 31-12-2020	986.403	4.216	819.122	112.815	1.922.556

1.1.3 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen een waarborgsom voor Travelcard. Deze instelling verzorgt de tankpassen voor de schoolbussen.

1.1.3		Boek- waarde 1-1-2020	Inves- teringen 2020	Desinves- teringen 2020	Waarde- verande- ringen 2020	Resultaat 2020	Boek- waarde 31-12- 2020
		€	€	€	€		€
1.1.3.8	Overige vorderingen	575	-	-	-	-	575
	Totaal financiële vaste activa	575	-	-	-	-	575

1.2 Vlottende activa

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar. De liquide middelen onder 1.2.4 staan ter vrije beschikking van de stichting.

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
1.2.2	Vorderingen				
1.2.2.2	Rijksbijdragen OCW	404.231		355.763	
1.2.2.3	Gemeenten & GR's	62.797		7.075	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		<i>467.028</i>		<i>362.838</i>
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	24.447		26.584	
1.2.2.14	Te ontvangen interest	75		157	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	91.322		49.956	
	<i>Overlopende activa</i>		<i>115.844</i>		<i>76.697</i>

	Totaal vorderingen		582.873		439.535
--	---------------------------	--	----------------	--	----------------

In de overige overlopende activa (1.2.2.15) is in 2020 een nog te ontvangen nabetaling van € 32.041 voor het ESF-project arbeidstoeleiding 2018-2019 opgenomen. In 2019 was er niks opgenomen, omdat het exacte bedrag van de definitieve subsidie toen niet bekend was.

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
1.2.4	Liquide middelen				
1.2.4.1	Kasmiddelen	3.265		2.678	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	2.641.506		3.046.482	
	Totaal liquide middelen		2.644.772		3.049.160

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen				
1.2.4.2.1	Tegoeden op bankrekeningen	2.641.506		3.046.482	
	Totaal tegoeden op bankrekeningen		2.641.506		3.046.482

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1		Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	3.075.331	261.739	-	3.337.070
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	733.255	-1.643	-	731.613
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	28.096	406	-	28.502
	Totaal eigen vermogen	3.836.682	260.502	-	4.097.184

2.1		Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	3.337.070	60.557	-	3.397.627
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	731.613	-1.663	-	729.950
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	28.502	1.002	-	29.504
	Totaal eigen vermogen	4.097.184	59.897	-	4.157.081

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

		Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
2.1.1.2.1	Reserve personeel	411.475	-	-	411.475
2.1.1.2.5	Reserve huisvesting	317.785	-	-	317.785
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	3.996	-1.643	-	2.353
	Totaal bestemmingsreserves publiek	733.256	-1.643	-	731.613

		Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
2.1.1.2.1	Reserve personeel	411.475	-	-	411.475
2.1.1.2.5	Reserve huisvesting	317.785	-	-	317.785
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	2.353	-1.663	-	690
	Totaal bestemmingsreserves publiek	731.613	-1.663	-	729.950

		Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)				
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	28.096	406	-	28.502
	Totaal bestemmingsreserves privaat	28.096	406	-	28.502

		Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)				
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	28.502	1.002	-	29.504
	Totaal bestemmingsreserves privaat	28.502	1.002	-	29.504

2.2 Voorzieningen

De rentemutatie wordt weergegeven bij netto contante waarde.

2.2		Stand per 01-01-2020	Dota- ties 2020	Ontrek- king 2020	Vrijval 2020	Rente mutatie	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	223.528	27.405	7.394	112.406	-	131.133
	Totaal voorzieningen	223.528	27.405	7.394	112.406	-	131.133

2.2		Kortlopend < 1 jaar	Middellang 1 t/m 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
		€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	13.931	81.195	36.007
	Totaal voorzieningen	13.931	81.195	36.007

		Stand per 01-01-2020	Dota- ties 2020	Ontrek- king 2020	Vrijval 2020	Rente mutatie	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen						
2.2.1.2	Verlofsparen & sab. leave	21.847	16.560	4.537	-	-	33.870
2.2.1.4	Jubilea	89.275	10.845	2.857	-	-	97.263
2.2.1.6	Langdurig zieken	112.406	-	-	112.406	-	-
	Totaal personele voorzien.	223.528	27.405	7.394	112.406	-	131.133

		Kortlopend < 1 jaar	Middellang 1 t/m 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
		€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen			
2.2.1.2	Verlofsparen & sab. leave	-	33.870	-
2.2.1.4	Jubilea	13.931	47.325	36.007
2.2.1.6	Langdurig zieken	-	-	-
	Totaal personele voorzien.	13.931	81.185	36.007

2.3 Langlopende schulden

2.3		Stand per 01-01- 2020	Opname in 2020	Aflossing in 2020	Stand per 31-12- 2020	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€
2.3.7	Overige langlopende schulden	15.343	-	15.343	-	-	-
	Totaal langlopende schulden	15.343	-	15.343	-	-	-

		Stand per 01-01- 2020	Opname in 2020	Aflossing in 2020	Stand per 31-12- 2020	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€
2.3.7	Overige langlopende schulden						
2.3.7.5	Vooruit ontvang. invest. subsidies	15.343	-	15.343	-	-	-
	Tot. overige langlopende schuld.	15.343	-	15.343	-	-	-

2.4 Kortlopende schulden

In de overige overlopende passiva (2.4.19) is in 2016 voorzichtigheidshalve een bedrag van € 94.529 opgenomen voor mogelijk terug te betalen bijzondere bekostiging EMB.

2.4		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
2.4.4	Schulden aan OCW	10.522		-	
2.4.8	Crediteuren	98.209		149.760	
2.4.9	Belastingen en SV-premies	277.239		231.263	
2.4.10	Schulden voor pensioenen	70.183		65.184	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	2.511		1.379	
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		458.664		447.586
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	19		-	
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	65.664		120.788	
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	182.102		161.921	
2.4.19	Overige overlopende passiva	156.112		164.731	
	<i>Overlopende passiva</i>		403.897		447.439
	Totaal kortlopende schulden		862.561		895.025

Schulden aan OC&W betreft de aanpassing van de extra bekostiging Ernstig Meervoudige Beperkingen voor de schooljaren 2019/2020 (1 leerling) en 2020/2021 (2 leerlingen).

Verantwoording subsidies

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule. (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-A Beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie afgerond?
N.v.t.	-	-	

G1-B Uitgebreid gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2019	Lasten t/m 2019
	€	€	€	€	€
N.v.t.					
Totaal	-	-	-	-	-

Stand 01-01-2020	Ontvangen in 2020	Lasten in 2020	Vrijval niet besteed in 2020	Stand ultimo 2020	Prestatie afgerond? Ja/Nee
€	€	€	€	€	
-	-	-	-	-	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2019

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2019	Lasten t/m 2019
	€	€	€	€	€
N.v.t.					
Totaal	-	-	-	-	-

Stand 01-01-2020	Ontvangen in 2020	Lasten in 2020	Te verrekenen ultimo 2020
€	€	€	€
-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2019	Lasten t/m 2019
	€	€	€	€	€
N.v.t.					
Totaal	-	-	-	-	-

Stand 01-01-2020	Ontvangen in 2020	Lasten in 2020	Stand ultimo 2020	Saldo nog te besteden ultimo 2020
€	€	€	€	€
-	-	-	-	-

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Meerjarige financiële verplichtingen (contractwaarde > € 10.000):

- Met Sharp is een onderhouds- en huurovereenkomst afgesloten met betrekking tot de kopieerapparaten. Het contract loopt tot augustus 2025. De jaarlijkse last bedraagt € 22.887.
- Met de stichting Breedband is een gebruikersovereenkomst afgesloten in 2014 voor de duur van 15 jaar voor het gebruik van de glasvezelkabel aan de Clara van Sparwoudestraat in Delft. De jaarlijkse last bedraagt € 2.750.
- Met de stichting Breedband is een gebruikersovereenkomst afgesloten in 2020 voor de duur van 5 jaar voor het gebruik van de glasvezelkabel aan de Borneostraat in Delft. De jaarlijkse last bedraagt € 2.178.
- Voor de schoonmaak van alle locaties is met Van Holstein een contract afgesloten tot september 2021. Bij goed functioneren is er de mogelijkheid om de overeenkomst te verlengen met 3 jaren tot september 2024. De kosten per jaar zijn € 118.959.
- Met de stichting Woonbron is een huurovereenkomst aangegaan voor onbepaalde tijd. De maandelijkse financiële last bedraagt € 404.
- Met Dyade Onderwijsbedrijfsvoering is een contract voor onbepaalde tijd afgesloten voor de uitvoering van de financiële en personele administratie. De kosten per jaar zijn € 54.419.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

3.1		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdrage						
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	6.121.088		5.855.683		5.769.570	
	<i>Totaal rijksbijdrage</i>		6.121.088		5.855.683		5.769.570
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	233.822		159.680		165.531	
	<i>Totaal overige subsidies</i>		233.822		159.680		165.531
3.1.4	<i>Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV</i>						299.836
			286.157		242.772		
	Totaal rijksbijdragen		6.641.066		6.258.135		6.234.937

3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

3.2		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies*)	29.142		30.800		32.099	
	<i>Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>		29.142		30.800		32.099
	Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		29.142		30.800		32.099

*) Specificatie 3.2.2.2 overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies:

	Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€		€		€
Vrijval subs. egalisatie gem.	-		2.800		3.390	
Vergoeding gymzaal	29.142		28.000		28.709	
Totaal	29.142		30.800		32.099	

3.5 Overige baten

3.5		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
3.5.2	Detachering personeel	59.009		69.050		65.747	
3.5.4	Sponsoring	-		-		1.000	
3.5.10	Overige**)	238.528		70.000		88.569	
	Totaal overige baten		297.537		139.050		155.316

**) Specificatie 3.5.10 overige:

	Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€		€		€
Premie differentiatie	-		-		-	
Overige pers. gebondenopbr.	78.911		-		1.069	
Donaties en giften	1.000		-		405	
Overige vergoedingen	158.616		70.000		87.094	
Totaal	238.528		70.000		88.569	

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

4.1		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	4.467.755		5.382.720		3.902.703	
4.1.1.2	Sociale lasten	623.558		-		553.551	
4.1.1.5	Pensioenpremies	590.948		-		575.892	
	<i>Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenpremies</i>		5.682.261		5.382.720		5.032.146
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	-89.538		-		78.217	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	402.649		371.196		192.695	
4.1.2.3	Overig***)	95.461		164.850		151.099	
	<i>Totaal overige personele lasten</i>		408.572		536.046		422.011
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
	Overige uitkeringen personeel	148.831		-		111.866	
	<i>Af: Ontvangen uitkeringen personeel</i>		148.831				111.866
	Totaal personele lasten		5.942.003		5.918.766		5.342.292

***) Specificatie 4.1.2.3 overige:

	Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
	€		€		€	
Onkostenvergoedingen	4.696		14.000		17.696	
Kosten BGZ en Arbo zorg	15.866		24.250		16.048	
Nascholing	79.210		125.000		114.460	
Overige pers gerelateerde kosten	-4.321		1.600		2.894	
Totaal	95.461		164.850		151.099	

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 114 in 2020 (2019: 111). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2020	2019
Bestuur/Management	3	3
Personeel primair proces	54	50
Ondersteunend personeel	57	58
Totaal gemiddeld aantal werknemers	114	111

Het aantal fte is 83,76 op 31-12-2020 (31-12-2019: 82,26). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het aantal fte.

	2020	2019
Bestuur/Management	3,05	3,05
Personeel primair proces	43,04	39,60
Ondersteunend personeel	37,67	39,61
Totaal gemiddeld aantal werknemers	83,76	82,26

4.2 Afschrijvingen

4.2		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijving, op mat. vaste activa						
4.2.2.1	Gebouwen	65.497		80.410		58.208	
4.2.2.2	Terreinen	372		-		516	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	130.858		134.697		113.355	
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	6.463		7.688		23.614	
	Totaal afschrijvingen		203.190		222.795		195.694

4.3 Huisvestingslasten

4.3		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	4.699		4.616		4.395	
4.3.3	Onderhoudskosten (klein)	50.794		40.300		44.658	
4.3.4	Energie en water	80.234		75.000		67.077	
4.3.5	Schoonmaakkosten	107.457		111.156		105.611	
4.3.6	Belastingen en heffingen	17.993		18.340		14.955	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	13.570		13.459		12.629	
	Totaal huisvestingslasten		274.747		262.871		249.325

4.4 Overige lasten

4.4		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Admin. en beheerslasten****)	135.855		119.830		116.878	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	122.888		118.650		97.946	
4.4.5	Overige*****)	229.489		149.009		159.875	
	Totaal overige lasten		488.232		387.489		374.699

****) Specificatie 4.4.1 administratie en beheerslasten:

	Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
	€	€	€	€	€	€
Administratie en beheerslasten	78.685		76.130		71.273	
Reis- en verblijfkosten	19.075		20.250		21.264	
Telefoon- en portokosten	30.218		15.000		18.147	
Kantoorartikelen	6.430		7.000		4.788	
Overige	1.448		1.450		1.408	
Totaal adm. en beheerslasten	135.855		119.830		116.878	

*****) Specificatie 4.4.5 overige:

	Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
	€	€	€	€	€	€
Wervingskosten	6.723		5.000		20.759	
Representatiekosten	49.691		44.700		37.315	
Huishoudelijke kosten	40.033		22.500		25.021	
Contributies	8.987		8.350		7.834	
Medezeggenschapsraad	1.567		2.000		1.577	
Verzekeringen	2.704		4.250		2.175	
Repro, drukwerk, schoolgids	43.759		39.000		42.558	
Overig overige lasten*****)	76.024		23.209		22.636	
Totaal overige	229.489		149.009		159.875	

*****) Specificatie overig overige lasten:

	Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
	€	€	€	€	€	€
Schoolzwemmen	11.037		11.029		8.516	
Overige algemene kosten	11.419		12.180		14.120	
Boekverlies vaste activa	53.568		-		-	

Totaal overig overige lasten	76.024	23.209	22.636

6.1 Financiële baten

6.1		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en srt.gelijke opbr.	324		-		157	
	Totaal financiële baten		324		-		157

Overzicht verbonden partijen

Het bestuur neemt deel in diverse samenwerkingsverbanden. Hieronder volgen de gegevens van de verschillende samenwerkingsverbanden.

Naam	Juridische vorm 2020	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2020 (EUR)	Resultaat jaar 2020 (EUR)	Art 2:403 BW (Ja/Nee)	Deelname (%)	Consolidatie (Ja/Nee)
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden	Stichting	Delft	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland	Stichting	Naaldwijk	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden	Stichting	Delft	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland	Stichting	Naaldwijk	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Zuid-Holland West	Stichting	Den Haag	4	-	-	Nee	-	Nee

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op de Herman Broerenstichting. Het voor de Herman Broerenstichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 143.000, dit betreft klasse C.

Deze klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	7

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De topfunctionarissen bij de Herman Broerenstichting komen met hun bezoldiging niet boven het maximum uit.

1 Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Bedragen x €1	M.M.G. van Kesteren
Functiegegevens	Voorzitter CvB
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Topfunctionaris bij andere WNT-instelling	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	€143.000
Bezoldiging	
Beloning	€109.592
Beloning betaalbaar op termijn	€18.391
Subtotaal	€127.983
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	€127.983
Motivering indien overschrijding	n.v.t.

Gegevens 2019	
Duur dienstverband in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Bezoldiging 2019	
Beloning	€102.741
Beloning betaalbaar op termijn	€18.477
Totaal bezoldiging	€121.218
Individueel bezoldigingsmaximum 2019	€138.000

1d Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Naam topfunctionaris	Functie
A.J. Strooker	Voorzitter raad van toezicht
N.J.M. van der Knaap	Gedelegeerd lid financiën van de raad van toezicht
G. Hardeman	Gedelegeerd lid financiën van de raad van toezicht
I.R. Borgdorff	Lid raad van toezicht
H.A. Orderlman	Lid raad van toezicht
F. van der Pal	Lid raad van toezicht

Bij deze leidinggevende topfunctionarissen is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing, er zijn geen uitkeringen geweest wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Kosten accountantscontrole

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan de accountants honoraria (reeds onderdeel 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

		Realisatie 2020		Begroting 2020		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	11.162		10.000		10.195	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden.	-		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
	Totaal accountantskosten		11.162		10.000		10.195

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

Bestemming van het resultaat

Het netto exploitatieresultaat volgens de Staat van Baten en Lasten over 2020 bedraagt € 61.144. Het resultaat wordt als volgt verdeeld:

		Resultaat 2020		
		€	€	€
2.1.1	<i>Algemene reserve (publiek)</i>			60.557
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	-		
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-1.663		
	<i>Totaal bestemmingsreserve (publiek)</i>		-1.663	
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)			
2.1.3.1	Algemene reserve (privaat)	1.002		
	<i>Totaal bestemmingsreserve (privaat)</i>		1.002	
	<i>Totaal bestemmingsreserves</i>			-661
	Totaal resultaat			59.897

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die van belang zijn voor de interpretatie van de jaarrekening.

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Herman Broerenstichting
Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP Delft

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Herman Broerenstichting te Delft gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Herman Broerenstichting op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- I. de balans per 31 december 2020;
- II. de staat van baten en lasten over 2020; en
- III. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Herman Broerenstichting, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 15 juni 2021

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

Gegevens over de rechtspersoon

Naam:	Herman Broerenstichting
Adres:	Clara van Sparwoudestraat 1, 2612 SP Delft
Telefoon:	015-2137988
E-mailadres:	bestuur@hermanbroeren.nu
Internetsite:	www.hermanbroerenstichting.nu
Bestuursnummer:	38209
Contactpersoon:	Dhr. R. Kewal
Telefoon:	015-2137988
E-mailadres:	rkewal@hermanbroeren.nu
BRIN-nummers:	00PZ Herman Broerencollege Delft 00PZ01 Herman Broerenschool en -college Naaldwijk 00PZ02 Herman Broerenschool Delft 00PZ03 Herman Broerencollege Monster

Privacywetgeving

In deze jaarverantwoording zijn met toestemming van de ouders/verzorgers foto's van onze leerlingen gebruikt.

Verklaring gebruikte afkortingen

AO/IC	Administratieve organisatie/Interne controle
BGZ	Bedrijfsgezondheidszorg
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CED-leerlijnen	Leerlijnen opgesteld door het Centrum Educatieve Dienstverlening
CUMI	Culturele minderheden
CvB	College van Bestuur
DGO	Decentraal Georganiseerd Overleg
EMB	Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen
ESF	Europees Subsidie Fonds
FTE	Fulltime-equivalent
KDC	Kinderdagcentrum
KPC	Katholiek Pedagogisch Centrum
LC-functie	Functie in salarisschaal LC
Master EN	Masteropleiding Education Needs
MR	Medezeggenschapsraad
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PO-Raad	Primair Onderwijs Raad
PDCA	Plan Do Check Act
REC	Regionaal Expertisecentrum
RJO	Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SPOW	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland
SPPOH	Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden
SVA	Scholing voor Arbeid
SWV	Samenwerkingsverband
VOR	Vereniging Ouderraad
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
ZMLK	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen

BESTUUR

Maarten van Kesteren

BESTUURSBUREAU

Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP Delft
T 015 2137988
E bestuur@hermanbroeren.nu
W www.hermanbroerenstichting.nu

DIRECTIE

Roy Jongejan, locatiedirecteur Delft
Marja Becht, locatiedirecteur Westland
Kenneth Mackay, locatiecoördinator VSO Westerhonk

LOCATIE SO DELFT

Borneostraat 2A
2612 AD Delft
T 015 2141066
E infodelft@hermanbroeren.nu

LOCATIE VSO DELFT

Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP DELFT
T 015 2141066
E infodelft@hermanbroeren.nu

LOCATIE SO/VSO WESTLAND

Verhagenplein 9
2671 HS NAALDWIJK
T 0174 648164
E infowestland@hermanbroeren.nu

LOCATIE VSO WESTERHONK

Tuinlaan 20
2681 JC Monster
T 0174 820320
E infowestland@hermanbroeren.nu

